

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* С. Горова, Т. Гранчак, Пестрецова, Н. Тарасенко. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 94
(14 грудня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	6
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	23
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	29
ПОЛІТИКА	41
ЕКОНОМІКА.....	46

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента України з нагоди Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

Шановні співвітчизники!

14 грудня 1986 р. було закінчено будівництво саркофага над зруйнованим четвертим енергоблоком Чорнобильської атомної електростанції. Цієї події, затамувавши подих, чекало усе людство.

У ті тривожні дні в епіцентрі аварії ні на мить не припинялася боротьба з небаченою досі техногенною катастрофою. З глибокою повагою ми згадуємо працівників станції, вогнеборців, військових і цивільних, усіх, хто прийняв на себе перший удар Чорнобиля. Багатьох з них, на жаль, уже немає поряд з нами.

Сьогодні ми вшановуємо подвиг героїв-чорнобильців, низько вклоняємося світлій пам'яті людей, які ціною власного життя врятували життя мільйонів.

В Україні проживає понад двісті тисяч учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Незважаючи на втрачене здоров'я, вони звершили ще багато добрих справ і сповна заслужили на всенародну любов та повагу.

Дорогі друзі!

Вам довелося докласти надзвичайних зусиль, щоб не допустити поширення Чорнобильського лиха. Дякую кожному з вас за виявлені в тяжкий для України час високі людські якості – силу духу, самовідданість і професіоналізм. Ціную нелегку, копітку працю ваших колег, які і нині продовжують справу відродження землі, обпаленої радіацією, дбають про безпечне функціонування об'єкта «Укриття».

Ліквідація наслідків аварії вимагає залучення значних трудових ресурсів та коштів. Водночас пріоритетними для держави залишаються питання соціального захисту ліквідаторів аварії, інвалідів-чорнобильців, дітей, постраждалого населення, що мешкає у забруднених районах. Вирішення цих питань й надалі перебуватиме під моїм особистим контролем.

Від щирого серця бажаю усім доброго здоров'я, щастя та благополуччя.

Віктор ЯНУКОВИЧ

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(www.president.gov.ua). – 2010. – 14.12).*

Президент України у Москві взяв участь у розширеному

засіданні Ради глав держав-учасниць СНД

10 грудня Президент України В. Янукович в Москві взяв участь у розширеному засіданні Ради глав держав-учасниць СНД.

У своєму виступі Президент України підкреслив, що він вперше після отримання президентських повноважень бере участь у щорічному засіданні Ради глав держав Співдружності Незалежних Держав. В. Янукович зазначив, що у зв'язку з цим хотів би поінформувати присутніх щодо позиції України стосовно СНД і підходів до подальшого співробітництва в рамках Співдружності.

Глава держави зокрема відзначив, що Україна розглядає відносини з пострадянськими країнами як важливий напрям реалізації своїх зовнішньополітичних та економічних інтересів.

«Такий підхід особливо актуальний зараз, коли наша держава намагається подолати не тільки наслідки світової фінансово-економічної кризи, а й зміцнити зв'язки зі своїми сусідами і найближчими партнерами. Це відповідає нашим базовим інтересам у сферах безпеки й економіки, – підкреслив В. Янукович. – Ми виходимо з того, що СНД – це форум, який довів свою дієздатність».

Президент також зазначив, що «Україна останнім часом декларує та у практичній площині змінює своє ставлення до Співдружності Незалежних Держав. Після березня поточного року наша держава вже здійснила ряд конкретних кроків у напрямку активізації своєї участі у Співдружності. Зокрема, Україна бере дієву участь у всіх засіданнях керівних органів СНД на максимально високому рівні».

У цьому контексті глава держави нагадав, що призначено нового представника України в Економічній раді СНД. «Я підписав укази про приєднання до рішень про Національних координаторів і про Правила процедури вищих органів СНД. Наразі виконуються формальні процедури призначення Національного координатора від України у Співдружності», – сказав В. Янукович, підкресливши, що вважає також важливим кроком поновлення цього року участі України в місіях спостерігачів від СНД на виборах і референдумах.

«Окрім того, зараз в Україні йде активна робота з інвентаризації нашої участі в Співдружності, яку ми розглядаємо крізь призму насамперед національних інтересів.

Вивчається також можливість приєднання України до окремих органів галузевого співробітництва СНД і зняття застережень щодо низки документів Співдружності. Це стосується Стратегії економічного розвитку Співдружності до 2020 р. і Плану заходів щодо її реалізації», – сказав Президент.

Глава держави також заявив, що Україна уважно розгляне можливість зняття застережень і до Концепції подальшого розвитку СНД. «Ми беремо найактивнішу участь у переговорному процесі щодо договору про зону вільної торгівлі. Сподіваюся, наступного року будуть прийняті рішення, які сприятимуть

лібералізації торговельного режиму між нашими країнами», – сказав Президент України.

«Сьогодні Україна планує розширити свою участь у Співдружності не тільки в економічній, а й гуманітарній сфері. Ми вивчаємо можливість зняття застережень до Угоди про гуманітарну співпрацю, а також приєднання до діяльності Ради з гуманітарного співробітництва та Міжнародного фонду з питань гуманітарного співробітництва.

Формально цей процес має закінчитися у 2011 р.

Так, Україна прийме у себе черговий Форум творчої інтелігенції держав-учасниць СНД. Окрім того, у 2011 р. Україна головуватиме на засіданні Економічної ради СНД.

Ми готові реалізувати запропоновану нами Концепцію щорічного форуму Співдружності «Ялтинські ділові зустрічі» і провести його засідання у 2011 р. в Криму.

Ми також вдячні країнам Співдружності за підтримку в питанні про проведення наступного засідання Ради міністрів закордонних справ в Україні», – сказав, звертаючись до присутніх, Президент.

Щодо порядку денного нинішнього засідання, В. Янукович підкреслив, що Україна готова підписати або підтримати значну частину внесених на розгляд документів.

«Питання підвищення продовольчої безпеки дуже важливе для всіх нас у зв'язку із глобальними кліматичними змінами і нестабільністю світової фінансової системи.

Актуальні для України й питання боротьби з тероризмом, злочинністю, наркоагресією та торгівлею людьми.

Тому прийняття на черговий період відповідних програм, спрямованих на формування підходів й удосконалювання співпраці в боротьбі з цими загрозами, відповідає вимогам сьогоднішніх реалій», – зазначив В. Янукович.

Своєчасним і корисним, на думку глави Української держави, «є Звернення з нагоди 25-х роковин Чорнобильської трагедії, що дозволить знову залучити до цієї великої і важливої проблематики увагу світової спільноти, яка дещо охолола».

У цьому зв'язку Президент поінформував учасників розширеного засідання Ради глав держав СНД, що наприкінці квітня 2011 р. в Києві під егідою ООН планується провести Міжнародну конференцію «25 років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього».

«Ми розраховуємо, що цей захід відвідають високопоставлені особи і члени урядів різних країн світу, керівники міжнародних організацій, представники наукових кіл і громадськості.

Сподіваюся, що країни Співдружності візьмуть найактивнішу участь у роботі цієї конференції, а також підтримають міжнародні чорнобильські проекти», – сказав В. Янукович.

Президент висловив сподівання, що Президент Таджикистану Е. Рахмон як лідер

країни, що у 2011 р. головуватиме в СНД, приділить цьому питанню належну увагу.

Президент України побажав учасникам Саміту плідної роботи.

В інтерв'ю журналістам у Москві після завершення розширеного засідання Ради глав держав-учасниць СНД В. Янукович висловив переконання, що конструктивна робота у колі країн Співдружності відповідає національним інтересам України.

Глава держави констатував, що останнім часом Україна дещо втратила свої позиції у відносинах із країнами СНД, і цю ситуацію треба виправляти. «На двосторонньому рівні, коли ми працюємо з нашими найближчими сусідами – колишніми республіками СРСР, ми знаходимо порозуміння. Але нам багато чого треба координувати спільно. І це залежить від позиції не тільки на двосторонньому рівні», – зазначив В. Янукович.

Президент нагадав, що Україна є експортно орієнтованою державою, і значна частина української продукції йде саме на ринки країн СНД. «Це наші традиційні ринки збуту, які, як мінімум, треба відновити, а краще, безумовно, збільшити», – сказав В. Янукович.

Глава держави зауважив, що йдеться, зокрема, про питання диверсифікації енергоресурсів, яке треба вирішувати спільно з країнами Середньої Азії та Каспійського басейну.

«Наша активна позиція – будемо захищати національні інтереси України. Я в цьому переконаний», – наголосив Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 10.12).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про прийняття за основу проекту Закону України про Державний бюджет України на 2011 р.»

Народні депутати ухвалили рішення про прийняття за основу проекту закону про Державний бюджет України на 2011 р., поданий Кабінетом Міністрів.

Постановою доручено Комітету з питань бюджету разом з уповноваженими представниками Кабінету Міністрів доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій народних депутатів, комітетів та депутатських фракцій, що надійдуть не пізніше 19 грудня 2010 р., та внести його 22 грудня 2010 р. на розгляд Верховної Ради у другому читанні.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 70000-П.

Законопроектом про Державний бюджет України на 2011 р. (реєстр. № 7000) пропонується затвердити держбюджет на 2011 р. з такими основними показниками: доходи – 281,5 млрд грн, видатки – 321,9 млрд грн, надання кредитів – 7,5 млрд грн, повернення кредитів – 9,2 млрд грн, дефіцит – 38,8 млрд грн.

Також у законопроекті передбачено встановити граничний обсяг державного боргу на 31.12.2011 р. у сумі 375,6 млрд грн та граничний обсяг надання державних гарантій у сумі 15 млрд грн.

Окрім того, запропоновано визначити у наступному році соціальні гарантії, зокрема, у таких розмірах на місяць:

– прожитковий мінімум: з 1 січня – 894 грн, з 1 квітня – 911 грн, з 1 жовтня – 934 грн, з 1 грудня – 953 грн;

– мінімальна заробітна плата: з 1 січня – 941 грн, з 1 квітня – 960 грн, з 1 жовтня – 985 грн, з 1 грудня – 1004 грн;

– прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність: з 1 січня – 750 грн, з 1 квітня – 764 грн, з 1 жовтня – 784 грн, з 1 грудня – 800 грн (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 14.12*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Стан та перспективи забезпечення України газом власного видобутку

За обсягами споживання природного газу Україна є однією з найбільш затратних країн світу. Загальні її потреби у даному енергоресурсі коливаються у межах 70 млрд куб. м на рік. У 2008 р. і докризовому 2009 р. наша держава спожила 66,3 млрд куб. м природного газу, сусідня ж Польща з ненабагато меншим населенням і обсягом внутрішнього валового продукту втричі більшим, ніж в Україні, використала 14 млрд куб. м, а Швеція з населенням 9 млн чоловік обійшла усього 1,0 млрд куб. м.

Великі обсяги споживання газу зумовлені насамперед високою енергоємністю української економіки, зорієнтованої ще за радянських часів на дешевий тоді природний газ. Власний видобуток газу в Україні нині становить 18–20 млрд куб. м на рік, що, очевидно, не може задовольнити газові потреби держави і змушує вдаватися до імпортування значних його обсягів. На сьогодні наша держава посідає третє місце у світі за обсягами імпорту блакитного палива, яке надходить переважно з Росії та Туркменістану.

Однак, слід відзначити, що за запасами вуглеводневих паливно-енергетичних ресурсів Україна належить до відносно забезпечених країн світу. В Україні розвідано понад 314 родовищ нафти й газу, серед яких 57 класифікуються як середні, великі, крупні та унікальні за своїми запасами. Поточні розвідані запаси вуглеводнів залишаються відносно високими (нафта з газовим конденсатом – близько 227 млн т, газ – близько 1,136 трлн куб. м), однак вони розміщуються переважно в межах великої кількості малих та невеликих родовищ і в багатьох випадках є важко видобувними.

За експертними оцінками, реальна видобувна ресурсна база України (доведені

запаси) складає 50 % потреб у нафті та 40 % газу. Найбільшою в Україні нафтогазоносною областю є Дніпровсько-Донецька, на неї припадає 93,8 % видобутку газу. Основні родовища розташовані у Харківській, Сумській, Полтавській, Дніпропетровській та Чернігівській областях. Тут виявлено 111 газових родовищ, запаси газу становлять 785,4 млрд куб. м.

На Прикарпатську нафтогазоносну область припадає 3,1 % всього видобутку газу в Україні. Розвідані запаси газу становлять 94 млрд куб. м. Більше половини їх сконцентровано в Івано-Франківській області, де вони залягають на глибині 5–6 км, що є основною технічною проблемою їх промислового видобутку.

У Причорноморсько-Кримській нафтогазоносній області відкрито й експлуатується 17 газових родовищ із загальними запасами 14,3 млрд куб. м.

Промисловий видобуток газу в Україні триває вже понад сто років. Перші прояви наявності природного горючого газу були зафіксовані ще в ХІХ столітті під час видобутку вугілля у Донбасі та при будівництві соляних шахт на Прикарпатті. Для роботи котелень так званий «нафтовий газ» вперше почали використовувати в 1904 р. у Східниці (Львівська область), а перший газопровід між містами Борислав і Дрогобич було збудовано у 1911 р. Згодом промислові обсяги газу були отримані у місті Калуші (1912 р.), а з 1924 р. почалася експлуатація Дашавського газового родовища, звідки блакитне паливо першим магістральним газопроводом подавали до Тернополя і Києва.

Але тільки в другій половині двадцятого століття природний газ перетворився на основний вид палива. У 60-х рр. були розвідані величезні родовища газу в Дніпровсько-Донецькій западині, почався видобуток з Шебелинського газового родовища (Харківська область), яке містить 80 % розвіданих запасів українського газу. Рекордним за видобутком газу в Україні був 1975 р. – відбір з українських родовищ становив 66,1 млрд куб. м на рік.

З кінця 70-х рр. видобуток газу в Україні неухильно зменшувався і, зрештою, впав до 17,5 млрд куб. м. Не зарадило цій ситуації й освоєння у 1983 р. газових родовищ в акваторії Чорного моря.

Основною причиною ситуації, коли за наявності потенційних джерел не відбувається збільшення видобутку газу, експерти вважають недостатність інвестиційних ресурсів. Нинішня стабілізація показників видобутку газу на рівні 20 млрд куб. м газу розглядається ними не як результат інноваційних рішень, модернізації галузі, вдалих управлінських рішень чи впровадження наукових розробок, а як наслідок інтенсивного використання сировинної бази і виробничих потужностей, створених у попередні роки.

Крім того, як стверджують фахівці, зменшення видобутку газу, зокрема, в Прикарпатській нафтогазоносній області, стало наслідком вичерпання газу із старих родовищ та нераціональним виробленням значної частини родовищ, за якого значна кількість газу залишається під землею. «На глибинах до 4 тис. м українські газові родовища вже майже повністю вироблені, – пояснює професор Івано-Франківського технічного університету нафти і газу, доктор геолого-

мінералогічних наук Б. Маєвський. – Решта запасів українського газу перебувають на великих глибинах або на шельфі Чорного моря, де потрібно проводити видобуток на морських платформах. На Прикарпатті залишилися родовища на глибині понад 6500 м, що створює технологічні труднощі для видобутку. Потрібно запроваджувати нові технології буріння. А це вимагає чималих довготривалих інвестицій», – констатує експерт. На думку Б. Маєвського, за нинішніх умов у найближчі 5–6 років можна наростити видобуток газу максимум до 28–30 млрд куб. м.

І все ж сьогодні рівень запасів газу залишається відносно високим, що створює високі перспективи нарощування його видобутку. Так, за інформацією заступника міністра охорони довкілля Д. Гурського, в Україні «запаси газу, підготовані до експлуатації, становлять 1,2 трлн куб. м. Повністю розвіданих – 4,7 трлн, частково розвіданих – 3 трлн куб. м». Таким чином, стверджує урядовець, покладів газу Україні має вистачити приблизно на 150 р., а з урахуванням газогідратів Чорного моря та важкодоступних родовищ, розрахункові запаси блакитного палива можна подвоїти.

Із тим, що Україні має цілком вистачити власного газу, погоджується й експерт енергетичних програм Центру Разумкова В. Омельченко. Він констатує, що Україна досі мало займалася розробкою власних родовищ, головним чином через відсутність у державі програм стратегічного розвитку.

Значні перспективи у видобуванні нафти і газу на території України пов'язані з шельфовими зонами Чорного та Азовського морів, де зосереджено, за геологічними прогнозами, біля 40 % запасів нафти, газу та газоконденсату. На даний час у промисловості на шельфі Чорного моря знаходиться чотири родовища: Голіцинське, Штормове, Шмідта, і Архангельське. Прогнозні ресурси вуглеводню шельфу Чорного моря оцінюються в 550 млн т. і Азовського моря – 366 млн т. умовного палива. На північно-західному шельфі Чорного моря геофізичними методами виявлено близько сорока структур. У фонді підготовлених до глибокого буріння знаходиться 12 структур. На Азовському морі виявлені двадцять одна структура і підготовлено до глибокого буріння 12 структур.

Сьогодні три «кити» українського газовидобування – ВАТ «Укрнафта», ДК «Укргазвидобування», ДАТ «Чорноморнафтогаз» – спільними зусиллями видобувають трохи більше 20 млрд куб. м газу на рік. Менеджери цих підприємств звертають увагу на велику затратність робіт і нерентабельність виробництва, викликану низькими закупівельними цінами на газ, який щороку встановлює Національна комісія з регулювання енергетики.

Нещодавно заступник голови правління ВАТ «Укрнафта» В. Полубинський заявив, що затверджена на поточний рік ціна продажу природного газу власного видобутку (зокрема нафтового газу) для ВАТ «Укрнафта» на рівні 278–292 грн за тис. куб. м (без ПДВ) на тлі російської ціни на блакитне паливо є несправедливою стосовно вітчизняних підприємств. «Купуючи газ в Росії за ринковими цінами,

Україна тим самим сприяє розвитку іноземних, у даному випадку російських, нафтогазовидобувних компаній, – сказав він. – З іншого – встановлюються «смішні», економічно необґрунтовані ціни на рівні 35–40 дол. на газ власного видобутку для вітчизняних компаній».

Собівартість видобутку газу, на яку орієнтується НКРЕ при визначенні ціни на газ є, на думку экс-віце-президента Української нафтогазової академії Л. Середницького, фіктивною й істотно заниженою. Адже вартість спорудження свердловини однакової глибини, наприклад, за останні 10 років зросла у кілька разів: на 10–15 млн грн і більше. Крім того, щорічне зростання собівартості видобутку газу зумовлене об'єктивними причинами чисто технологічного характеру. Вони полягають у тому, що основний обсяг видобування газу в Україні нині здійснюється із родовищ, які розробляють уже десятки років, і початковий пластовий тиск яких знизився в декілька разів. Для подальшої їх експлуатації потрібно будувати дотискуючі компресорні станції. Щороку збільшується кількість глибоких і відповідно дорогих видобувних свердловин

Л. Середницький стверджує, що собівартість видобутку газу надалі тільки зростатиме. На певний, але не значний період утримувати низьку ціну газу можна хіба що за рахунок зменшення або повної ліквідації для державних газовидобувних компаній рентної плати за газ, плати за користування надрами, відрахувань за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державних коштів в попередні роки тощо. Але це практично не реально, оскільки призведе до істотного зменшення надходжень до державного бюджету, який і так дефіцитний.

Донедавна відпускні ціни на газ власного видобутку були встановлені на рівні 235 грн за тис. куб. м. За словами Л. Середницького, ціни були істотно заниженими, часто нижчими від реальної собівартості видобутку, тобто були встановлені на економічно необґрунтованому рівні без урахування інвестиційної складової. Цей факт призвів до зменшення обсягів видобутку – з початку 2010 р. вперше за останній час зафіксовано падіння видобутку газу більш як на 6 %.

Обсяг видобутку газу в Україні у 2010 р., згідно розпорядження уряду № 1679-р від 29 грудня 2009 р., прогнозувався на рівні 20 млрд 672 млн куб. м. Відбір з підземних сховищ природного газу запланований у 2010 р. на рівні 13,22 млрд куб. м, у тому числі природного газу власного видобутку НАК «Нафтогаз України» для населення – 5 млрд 255 млн куб. м, імпортованого природного газу – 7 млрд 965 млн куб. м, природного газу НАК «Нафтогаз України» шляхом заміщення імпортованого природного газу газом власного видобутку або навпаки – 1 млрд 718 млн куб. м.

Документом передбачалося, що споживання газу в Україні у 2010 р. становитиме 57 млрд 113 млн куб. м. В тому числі на виробничо-технологічні потреби передбачено 6 млрд 593 млн куб. м газу, для виробництва скрапленого газу та стабільного бензину – 163 млн куб. м. Споживачам України передбачено 50 млрд 357 млн куб. м, в тому числі населенню – 17 млрд 553 млн куб. м, бюджетним організаціям – 704 млн куб. м, підприємствам теплокомуненерго та

теплоелектроцентралям (для виробництва теплової енергії для потреб населення) – 8,3 млрд куб. м, промисловим споживачам – 23,8 млрд куб. м.

Експорт з ресурсу дочірньої компанії «Укргазвидобування» запланований на рівні 9 млн куб. м, закачування до підземних сховищ природного газу – 3 млрд 770 млн куб. м. Імпорт газу до України у 2010 р. запланований на рівні 27 млрд куб. м.

Проте, вже за три місяці 2010 р. Україна скоротила обсяги видобутку газу порівняно з таким же періодом 2009 р. на 9,1 % – до 5,083 млрд куб. м. У січні – вересні українські нафтогазовидобувні підприємства видобули природного газу на 5,7 % менше, ніж за аналогічний період 2009 р. – 14,3 млрд куб. м. Видобуток газового конденсату в Україні за дев'ять місяців скоротився на 7,2 % порівняно з аналогічним періодом 2009 р., до 711,0 тис. т, а газу нафтового супутнього скоротився на 14,1 % – до 489,0 млн куб. м

Головною причиною падіння видобутку вуглеводнів є виснаження діючих родовищ, зазначив начальник управління видобутку газу, газоконденсату і нафти департаменту НАК з видобутку газу і нафти С. Касянчук. За його прогнозами, у 2010 р. НАК «Нафтогаз України» зменшить видобуток газу на 4,9 % в порівнянні з 2009 р. – майже до 18,4 млрд куб. м газу.

Тим часом, деякі кроки в інтересах українських газовидобувних компаній уже здійснені. 27 липня 2010 р. НКРЕ прийняла постанову про підвищення ціни на газ українського видобутку, затвердивши такі ціни на газ власного видобутку без ПДВ: ДК «Укргазвидобування» – 350 грн за 1 тис. куб. м, ДАК «Чорноморнафтогаз» – 456 грн за 1 тис. куб. м, ВАТ «Укрнафта» – 458 грн за 1 тис. куб. м з терміном введення їх в дію з 1 серпня 2010 р.

Крім того, уряд має намір за 10 років збільшити видобування газу вдвічі – до 40 млрд куб. м на рік. За словами першого віце-прем'єра А. Ключова, зростання видобутку буде забезпечене за рахунок різних родовищ, зокрема на шельфі Чорного і Азовських морів, для розробки яких уряд має намір привернути «потужних інвесторів типу Shell і Chevron».

А. Ключов також зазначив, що в Україні – одні з найбільших покладів сланцю, тому для країни видобування сланцевого газу є актуальним. Він уточнив, що вже проведено ряд переговорів про можливість видобування сланцевого газу в Україні.

Про сланцевий газ, як один з альтернативних джерел енергії, останнім часом активно говорять в усьому світі. Інтерес до видобутку сланцевого газу посилюється після успіхів у цій галузі США, які розпочали його промислову розробку в 90-х рр. минулого століття. У 2007 р. в Штатах було видобуто 34 млрд куб. м цього вуглеводню, а в 2009 р. – більше 50 млрд, що дало змогу Сполученим Штатам здобути світове лідерство з видобутку газу, потіснивши Росію.

За прогнозами експертів, через 10–20 років видобуток сланцевого газу в США зросте ще в три-чотири рази. Прогнози слід сприймати критично, оскільки вони нерідко є піар-складовою бізнесу. Проте в тому, що видобуток сланцевого

газу відбувся як бізнес, сумніватися не доводиться – світові гіганти галузі вкладають у добувні активи на родовищах сланцевого газу мільярди доларів. У червні 2009 р. британська BG заплатила 1,3 млрд долл за 50 % у спільному підприємстві, яке видобуватиме сланцевий газ на майданчику Haynesville в Техасі й Луїзіані. Норвезька StatoilHydro створила СП з лідером цієї галузі в США – Chesapeake Energy. Сума інвестицій склала майже 3,54 млрд долл. Інвестують у нову галузь британська BP і італійська Eni (партнер «Газпрому» по Південному потоку). Фахівці європейських компаній працюють в США і в найближчому майбутньому використовуватимуть придбаний за океаном досвід для розробки родовищ в ЄС.

Американська технологія видобутку сланцевого газу полягає у тому, що буриться багато свердловин, і тільки у деяких з них, що виявляються придатними для рентабельного газовидобутку, здійснюється так званий гідравлічний розрив. Під землю закачується велика кількість водного розчину хімічних реагентів, зокрема, соляної кислоти. У результаті, на глибині утворюються порожнини, у яких накопичується сланцевий газ.

Особливістю видобутку сланцевого газу є короткий період продуктивної експлуатації свердловин: якщо традиційна газова свердловина продуктивна 10–15 р., то термін роботи аналогічної із сланцевим газом – у 3–4 рази менший. Крім того, через особливості залягання необхідно постійно бурити нові свердловини. Це дає підстави скептикам сумніватися в декларованій компаніями собівартості видобутку сланцевого газу. За одними оцінками вона становить 90–100 дол. за тис. куб. м, за іншими – 120–160 дол. Існує версія, за якою вартість видобутку досягає 220 дол. за 1 тис. куб. м.

За попередніми оцінками, ресурси сланцевого газу у світі становлять 200 трлн куб. м. Сланцевий газ в Європі шукають не менше 40 компаній. Так, Shell PLC у 2009 р. почали в Швеції буріння свердловин для видобутку сланцевого газу, якого їм вистачить для повного самозабезпечення на 10 р.

Найбільша китайська нафтопереробна компанія China Petroleum & Chemical Corp (Sinopet) і найбільша в Європі британська нафтова компанія BP проводять переговори про спільну розвідку і видобуток сланцевого газу в Китаї.

В останніх повідомленнях про сланцевий газ найчастіше згадується Польща і лунають твердження, що ця країна могла би забезпечувати себе своїм газом повністю на найближче чи осягне майбутнє. Перший секретар економічного відділу посольства Польщі в Україні А. Сарна констатує, що американські спеціалісти оцінюють запаси сланцевого газу у Польщі у межах від 1 до 3 млрд куб. м. Польські прогнози, зокрема Державного географічного інституту, більш консервативні – на рівні 150 млрд куб. м. Поляки очікують, що більш точні цифри щодо запасів сланцевого газу з'являться протягом 3–5 років, а видобуток сланцевого газу вплине на енергетичний баланс держави через 9–10 років. До цього часу основним джерелом газу будуть контракти з Росією.

Ліцензії на буріння свердловин для видобутку сланцевого газу у Польщі

отримали такі компанії як Chevron, Shell, Exxon-Mobil, Total, а також польська державна нафтова компанія PGNiG і Orlen (Австрія), яка пов'язана з концерном PKN Orlen, одним з головних імпортерів пального в Україну.

Щодо собівартості видобутку цього ресурсу у Польщі спеціалісти зазначають, що вона може бути значно вищою, ніж в США, оскільки геологічні та геохімічні умови цього регіону гірші, аніж у Сполучених Штатах. Характерно, що польські поклади сланцю знаходяться на території, яка перетинає україно-польський кордон, тобто обидві держави володіють частинами одного великого родовища, що створює можливості для співпраці між Польщею та Україною у галузі геологічної розвідки та подальшої розробки цих родовищ.

На відміну від багатьох європейських держав, сланці в Україні є більш-менш дослідженими. Ще з 1950-х рр. у Карпатах працювали дослідні підприємства, які хотіли видобувати сланці для спалювання на місцевих теплоелектростанціях. На початку 1990-х рр. ТЕС закрилися, але дані у науковців залишилися.

Як свідчить дослідження Dixi group щодо перспектив видобутку сланцевого газу в Україні, ці відомості треба уточнити, оскільки за радянських часів увага зверталася не на ті параметри, які важливі за умов американського способу видобування. Однак навіть дані старих розвідок свідчать, що об'єм і собівартість видобутку сланцевого газу в Україні є конкурентоспроможними, кажуть автори дослідження.

За даними Dixi group, сланці в Україні залягають у двох місцях. Перше – так звані менілітові сланці українських Карпат. Вони простягаються потужними шарами достатньо широкою смугою – до 1,5 тис. м – уздовж північно-східного схилу Карпат на рівнинах, що безпосередньо прилягають до гірського масиву від кордону з Польщею на півночі і до Румунії на півдні.

Другий розвіданий сланцевий масив знаходиться на території Кіровоградської і Черкаської областей, але там сланці естонського, а не американського типу: їх простіше палити або видобувати з них нафтоподібну рідину, а не газ. Відповідні технології ще з радянських часів широко застосовуються у Прибалтиці, тож розробка цих сланців – також дуже перспективна справа.

За оцінками Dixi group, вартість буріння однієї свердловини в українських Карпатах становить 2,6–4 млн дол. Вартість усіх пробурених свердловин і техніки орієнтовно може становити 52–80 млн дол. Така сума має швидко окупитися завдяки високому початковому дебету – близько 500 тис. куб. м на добу, але потік газу швидко скорочується, тому доводиться робити наступну свердловину.

Приблизна оцінка вітчизняних запасів сланцевого газу – 15–20 млрд куб. м видобутку на рік, констатує кандидат технічних наук, вчений секретар Інституту газу Національної академії наук України Б. Ільєнко. Водночас директор енергетичних програм Центру ім. Разумкова В. Саприкін упевнений, що точних цифр сьогодні немає ні в кого. «Дослідження велися ще в СРСР. При тодішній ціні природного газу про видобуток сланцевого не йшлося», – сказав експерт.

Разом із тим, експерти закликають дивитися об'єктивно на перспективи видобутку сланцевого газу, оскільки це дуже витратний процес, що потребує інвестування мільярдів доларів протягом тривалого часу. Державному бюджету, на їх думку, це не під силу, як з економічних, так і з політичних причин. Тому український сланцевий газ отримає шанс вийти назовні тільки завдяки приватним коштам, вважають аналітики. Хоча й прогнозують, що вони навряд чи вирішать політичні проблеми.

Зокрема, голова правління Альянсу «Нова енергія України» В. Боровик зазначає, що компанії, які зацікавлені у видобуванні українського сланцевого газу, не мають можливості працювати через могутнє лоббі російського газу, яке сьогодні присутнє в Україні. Хоча, на його думку, сам факт видобутку на території України сланцевого газу тактично зіграв би на її користь у газових відносинах з Росією. Адже, зауважує В. Боровик, «сланцевий газ у Європі встановлює максимальний поріг ціни на газ на рівні 200–250 дол. за тис. куб. м. Окрім того, завдяки сланцевому газу є профіцит скрапленого, що також впливає на цінову політику».

Щодо політичних причин відсутності українського видобутку сланцевого газу з В. Боровиком погоджується экс-голова «Нафтогазу України» О. Івченко. «Тривалий час на сланцевий газ не звертали уваги з економічної причини, бо традиційний був дешевше. Сьогодні ж його видобувати стало вигідно. Але це роблять ті держави, які думали про свою енергетичну безпеку, і вкладали в технології з видобутку сланцевого газу великі гроші десятки років. Тепер вони мають результати – минулого року США видобули більше газу, ніж Росія... І завдяки сланцевому газу минулого року США змогли собі дозволити знизити внутрішні ціни на газ із 230 дол. до 130 дол. за тис. куб. м», – розповідає він. «Якби Україна почала видобувати сланцевий газ на рівні 15–20 млрд куб. м на рік (а це реально), то змогли б повністю відмовитися від імпорту російського», – наголошує експерт.

Більш песимістичні погляди на перспективи видобутку сланцевого газу в Україні висловлює в. о. директора Інституту газу НАН України О. П'ятничко. Він наголошує на тому, що найбільше в Україні Бовтиське родовище, з яким пов'язують головні перспективи видобутку сланцевого газу, – це не родовище сланцевого газу, а бітумне родовище, запаси якого спочатку треба переробляти в смолу, а потім у сланцеву олію, яка за своїм складом дуже близька до високоякісної нафти, з якої можна виготовляти бензин, дизельне паливо та різні похідні від вуглеводів. Але для цього потрібно освоїти нову технологію, яку розробила компанія Shell, і яка зараз активно використовується в США. Проте в Україні немає досвіду видобування сланцевого газу і сланцевої смоли, каже спеціаліст. Тим не менше, «Україна не може залишатися осторонь від цих проектів, тому треба якомога швидше реалізувати декілька пілотних проектів із видобутку сланцевого газу, і переробку бітумінозних родовищ сланцю в нафтопродукти».

Екс-уповноважений президента України з міжнародних питань енергетичної безпеки Б. Соколовський упевнений, що сланцевий газ ніколи не замінить традиційного газу з вертикальних свердловин. Адже запаси умовно класичного газу у світі, зокрема в Росії, надзвичайно великі, і яку б не придумали технологію видобутку сланцевого газу, все одно собівартість сланцевого газу та інші супутні негативні ефекти будуть робити класичний газ більш рентабельним – і для видобутку, і для використання, переконаний він. На думку експерта, на заводі видобутку сланцевого газу також «газові» контракти України й Росії. «Допоки в контракті існуватиме положення про обов'язковий відбір у Росії газу в обсязі 52 млн куб., доти ніякий серйозний інвестор в Україну не прийде – ані для георозвідки, ані, тим більш, для видобутку», – вважає Б. Соколовський. Втім, Б. Соколовський вважає, що треба шукати кошти, давати ліцензії на георозвідку та розробку родовищ.

Фактором, що може стати на заводі видобутку сланцевого газу, може бути позиція такого потужного гравця, як «Газпром», а також те, що в Україні є група дуже впливових людей, які заробляли і заробляють саме на імпорті російського газу, твердить експерт з питань енергетики М. Гончар. Не сприятиме впровадженню нових технологій і намагання уряду отримати дешевший російський газ. «Чинник прив'язки до імпортованого газу, у нашому випадку російського, є гальмуючим чинником. Раніше це був дешевий газ, який йшов чи із Середньої Азії транзитом через Росію, чи із самої Росії, який не стимулював ані енергозбереження, ні розробку тих же шельфових родовищ, тому що там собівартість видобутку є більш високою. Така ж ситуація і зараз. І, звичайно, що російська сторона не буде зацікавлена в тому, щоб в Україні розвивався власний газовидобуток, оскільки це означатиме зменшення імпорту російського газу на тлі тих втрат, які вони вже понесли, і які ще понесуть на європейському ринку. І вони вдаватимуться до будь-яких засобів блокування робіт у цьому напрямку», – наголошує він.

Наразі росіяни намагаються ігнорувати останні тенденції на світовому газовому ринку або вказують на їх далекі перспективи. За прогнозами аналітика інвесткомпанії «Тройка Диалог» В. Нестерова, частка сланцевого газу в Європі 2030 р. складе всього 2–5 %. Тим не менш, перед «Газпромом» серйозно постала проблема втрати ринку. Якщо США будуть продовжувати нарощувати власне виробництво «нового» блакитного палива, імпортна сировина їм буде непотрібна. Росія ж планувала охопити 10 % ринку газу у Сполучених Штатах.

Таким чином, російський газ може виявитися незатребуваним як у США, так і в Європі, оскільки сланцевий газ різко збільшує пропозицію енергоносіїв та джерел їхнього надходження. Як зазначають експерти, фактор сланцевого газу встановлює «стелю цін» на блакитне паливо у розмірі 200–250 дол. за тис. куб. м. Під загрозою виявляються амбітні російські проекти South Stream та Nord Stream. Сланцева революція змусила Кремль відмовитися від розробки Штокманського родовища на три роки. У підсумку, проект може остаточно втратити свою

актуальність.

Тим часом наявні в Україні геологічні дані про сланці поки що не зацікавили жодну комерційну структуру. Наприклад, голова компаній Shell в Україні Патрік Ван Далє досить категорично зазначив у коментарі «Економічній правді», що «про розробку сланців у Карпатах говорити передчасно». Хоча раніше його компанія неодноразово заявляла, що вивчає можливість інвестування у нетрадиційний газ в Україні.

Крім Shell, протягом останнього року видобутком нетрадиційного газу в Україні цікавилися транснаціональні корпорації ExxonMobil і Total. Однак, прозондувавши ґрунт, вони трохи призупинили сланцеві проекти. Ван Далє пояснює, що в країні існує кілька законодавчих перепон для такої діяльності. «Освоєння запасів нетрадиційного газу ніколи не буває короткочасним і дешевим. Отже, інвесторів необхідна впевненість, що після інвестицій у пошуково-розвідувальні роботи він зможе почати видобуток на цих же площах без проходження тривалих бюрократичних процедур», – пояснює він.

В Україні термін користування родовищами обмежений двадцятьма роками, тоді як Shell хотіла б отримати ділянки на п'ятдесят років. Крім того, за словами голови компаній Shell в Україні, «нетрадиційний газ зазвичай присутній на великих територіях, але тільки на деяких ділянках його розробка може бути комерційно вигідною. Це, так звані, місця з підвищеною продуктивністю. Інвесторів необхідно спочатку отримати доступ до великої ділянки надр, щоб знайти такі галявини». Тим часом, констатує Ван Далє, за українським законодавством, розмір ліцензійної ділянки не повинен перевищувати 500 кв. км на суші і 1000 кв. км на морі. Такі площі, на думку Shell, занадто малі для сланцевих проектів. Для порівняння: розмір ліцензійної ділянки «Фушунь» для видобутку сланцевого газу у Китаї, на якій працює компанія, становить 3300 кв. км.

Задля приваблення інвесторів держава також могла б запровадити для них пільги, як, наприклад, у Польщі, де діє ставка рентної плати за сланцевий газ менше 1 % його вартості, є суттєві преференції з податку на прибуток. У США успіх нетрадиційному газу теж забезпечили урядові стимули.

За даними Міністерства енергетики, собівартість видобуту сланцевого газу в Україні становить 120–130 дол. за тисячу кубів, а відтак, це майже утричі менше за нинішню імпорتنу ціну, і удвічі – за ціну, яка може коштувати Україні значних політичних поступок. Б. Бондаренко вважає оцінки міненерго дещо занадто оптимістичними, адже технологія гідророзриву, що застосовується при горизонтальному бурінні, є досить новою, а відтак, дорогою: «Думаю, що ці ж самі люди, аби така ціна була би справжньою, то вони би вклали свої гроші, отримували б дивіденди. Але це занижка собівартість. У США у звітах компаній, які видобувають сланцевий газ, фігурує цифра у 150 дол. за тис. куб. м. Вони також прогнозують, що можуть вийти на 90 дол. за тис. куб. Але деякі фахівці, і не без підстав, вважають, що це є певний блеф, з тим, щоб якось утихомирити такого

монополіста, як «Газпром», щоб він працював узгоджено з усіма світовими трендами. Я вважаю, що у цьому є сенс».

Б. Бондаренко також твердить, що більш реальним видається наразі розробка метану із українських вугільних шахт, що на Сході України.

Іншою альтернативою міг би стати скраплений газ, який коштував би для України 200–210 дол. за тис. куб. м. Минулого року Європа удвічі зменшила імпорт традиційного газу із Росії, і утричі збільшила поставки скрапленого газу із Катару. Надходження на світовий ринок газу із альтернативних джерел та завдяки альтернативним технологіям призвело до падіння цін на нього, а також до того, що ці ціни все частіше визначаються не контрактами, а на спотовому ринку.

Під впливом «сланцевих» перспектив не варто ігнорувати й інші, при чому, як упевнені експерти, реальніші для України газові альтернативи. Зокрема, метан вугільних родовищ, якого в Україні, як і в світі, набагато більше, ніж сланцевого газу. До того ж, і видобувати його, як зазначають науковці, дешевше. Крім того, промисловий видобуток метану допоміг би знизити ризики шахтарської праці. Говорячи про переваги цієї газової альтернативи та її перспективи в Україні, кандидат геолого-мінералогічних наук, почесний розвідник надр Б. Лелик розповів, що шахтний метан, як супутня корисна копалина, використовується вже понад півстоліття. Американці звернули на нього увагу, як на самостійну корисну копалину після нафтової кризи 1973 р. За час, що минув, шляхом введення низки заохочувальних заходів до видобутку метану з вугільних родовищ США, які стосувалися насамперед податкових знижок та пільгових кредитів, на сьогоднішній день його видобуток перевищує 60 млрд куб. м газу на рік. У цій галузі працюють більше 200 фірм, пробурені понад 20 тис. свердловин.

В Австралії у 2009 р. було видобуто близько 15 млрд куб. м такого палива. У Китаї ресурси метану оцінюються у 35 трлн куб. м. Тут зацікавилися ним на початку 1990-х р. і за десять років пробурили більше сотні дослідницьких свердловин. Як наслідок, у 2010 р. китайці планують видобути 10 млрд куб. м метану.

Останнім часом метанові все більше уваги приділяють і у безпроблемній з точки зору енергоносіїв Росії. «Газпром» ще з 2003 р. проводить експериментальні роботи з апробації технологій видобутку метану з вугільних пластів. За прогнозами компанії, вже у 2012 р. вона зможе видобувати до 5 млрд куб. м палива на рік. До 2020 р. обсяги видобутку зростуть до 20 млрд куб. м.

Головні ресурси метану вугільних родовищ України зосереджені в Донецькому та Львівсько-Волинському кам'яновугільному басейнах. За результатами геологічної розвідки, загальні ресурси метану в Донбасі складають 22,2 трлн куб. м, промислові – 11,6 трлн куб. м, у тому числі придатні для вилучення – 3–3,7 трлн куб. м. Тобто навіть тих запасів, які можна видобути, використовуючи наявні технології, Україні вистачить щонайменше на 45–60 років. За оцінками спеціалістів, вже до 2015 р. видобуток метану можна наростити до 6–8 млрд куб. м на рік. При цьому собівартість вітчизняного палива становитиме

76 дол. за тис. куб. м.

В Україні видобуток метану складає 200 млн куб. м на рік. І це при тому, що кожного року тільки під час видобутку вугілля виділяється більше 2 млрд куб. м газу. Він розчиняється в атмосфері, загострюючи проблему глобального потепління.

Враховуючи значний метановий потенціал, що зосереджений у вугільних родовищах, їх все частіше справедливо називають вуглегазовими. Та видобування метану з вуглегазових родовищ із використанням традиційних технологій, які застосовуються в газовидобувній галузі, практично неможливе. На відміну від природних родовищ газу, велика частина метану перебуває у сорбованому стані і лише незначна його кількість знаходиться у вільному і розчиненому вигляді. Вугілля, як хороший сорбент, здатне утримувати певну кількість метану у зв'язаному стані при відповідних тиску і температурі. Видобування метану з вугілля можливе тільки за умови порушення сорбційної рівноваги і збільшення проникності вугільного масиву, через який газ рухається до свердловин.

Виходячи з особливостей зв'язку метану з вміщуючим його вугіллям, розрізняють два головних технологічні підходи з його вилучення, а саме: супутню або випереджувальну дегазацію, пов'язану з безпекою поточної роботи шахти, та попередню дегазацію, пов'язану із завчасною підготовкою пластів до безпечної роботи шахт.

До першого варіанту належать позитивні, але поодинокі приклади проведення інтенсивних дегазаційних робіт та використання шахтного метану на шахтах ім. Засядька, Молодогвардійська, Комсомолец Донбасу, Красноармійська Західна №1, Краснолиманська, які без дегазації не можуть підтримувати високі показники видобутку вугілля. На цих шахтах газ використовується, переважно, для власних потреб шахти, головним чином як паливо в котельнях, для вироблення електроенергії та заправки автотранспорту.

Та головний технологічний напрямок, як свідчить світовий досвід, стосується попередньої дегазації вуглепородного масиву, яка проводиться завчасно до будівництва та початку роботи шахти. Реалізація цього напрямку в світі, в основному, забезпечує промисловий видобуток метану та безпеку роботи вугільних шахт. Цей напрям видобутку метану в Україні, як альтернативного джерела енергії, знаходиться на експериментальній стадії.

Технологія видобутку газу з вугільних пластів складна і дорога. Саме це й стримує реалізацію таких проектів в Україні. На діючих шахтах в процесі видобутку вугілля викачування газу здійснюється методами поточної дегазації, коли за рахунок розвантаження вугільного масиву від тиску відбувається десорбція метану з вугілля і його фільтрація з тріщин порід-колекторів.

Цей газ називають СММ, або coal mine methane – метан вугільних шахт, а вміст метану у його складі коливається у межах 30-50%. На вугільних шахтах Донбасу накопичений великий досвід проведення робіт з дегазації і видобутку метану вугільних шахт шляхом буріння підземних свердловин і свердловин з поверхні на полях діючих шахт. За останні роки накопичений досвід утилізації

метану вугільних шахт, який вказує на економічну ефективність таких робіт.

Впровадження нових технологій дегазації на шахті імені Засядька дозволило підвищити вміст метану і збільшити його об'єми у складі газу з підземних свердловин дегазації. А використання створеного в Інституті електрозварювання НАН України породоруйнуючого інструменту дозволяє одним долотом проходити понад 1 тисячу погонних метрів при бурінні підземних дегазаційних свердловин. За техніко-технологічними показниками цей інструмент більш ніж утричі перевищує кращі зарубіжні аналоги.

Таким чином, науково-технічні і техніко-технологічні розробки галузевих організацій та інститутів Національної академії наук України, гірничо-геологічні, екологічні і економічні передумови свідчать про наявність можливостей і про доцільність здійснення проектів промислового видобутку і використання метану. Але для цього потрібна ще й воля держави.

По-перше, необхідно чітко визначити, що головним пріоритетом державної програми є заміщення імпортованого газу, і підпорядкувати цьому пріоритету усі метанові проекти, які вже реалізуються за бюджетний кошт під патронатом Мінвуглепрому.

По-друге, швидко провести розвідку, визначити найперспективніші родовища, адаптувати до місцевих умов технологію видобутку. Необхідно також поінформувати потенційних інвесторів про перспективні вугільні майданчики.

По-третє, слід стимулювати приватну ініціативу митними та податковими преференціями. Інвестор, який прийде у галузь, має отримати допомогу у відведенні землі під виробництво. Крім того, необхідно зняти перепони на шляху отримання ліцензій на видобуток корисних копалин.

Судячи з останніх заяв українських урядовців, держава вже намагається сприяти збільшенню об'ємів видобутку вітчизняного газу. Як повідомив міністр енергетики та вугільної промисловості Ю. Бойко, Україна протягом п'яти років розраховує отримати додатково 20 млрд куб. м газу з альтернативних джерел, зокрема, від видобутку сланцевого газу, шахтного метану і через постачання зрідженого газу. За його словами компанія Shell вже є партнером України з видобування вугільного метану і сланцевого газу. «Ми близькі до того, щоб підписати угоду про створення спільного підприємства з ними. І я упевнений, що ми формалізуємо наші відносини ще до кінця цього року», – сказав міністр.

За оцінками Ю. Бойка, протягом найближчого часу Україна може вийти на рівень видобування газу з альтернативних джерел на рівні 10 млрд куб. м на рік. «Я думаю, що при тій динаміці, яку зараз спостерігаємо, і тих планах, які озвучені і задекларовані компанією (Shell), ми видобуватимемо, як мінімум, від 7 до 10 млрд куб. м щорічно через три-чотири роки», – сказав Ю. Бойко.

На думку міністра, важливим напрямом диверсифікації постачань природного газу для України є отримання зрідженого газу. Він позитивно висловився про рішення уряду будувати термінал з прийому і переробки зрідженого газу в Одесі. Керівник профільного міністерства вважає, що проект окупиться в досить короткі

терміни. На його думку, після будівництва терміналу Україна зможе купувати до 10 млрд куб. м зрідженого газу на рік.

За оцінками міністра, вартість будівництва терміналу становить близько 1 млрд дол. Як можливого інвестора цього проекту Ю. Бойко розглядає Європейський Союз. «Є відповідна програма з Євросоюзом. У рамках цієї програми загальна сума фінансування близько 3 млрд дол. І якраз один з об'єктів ми пропонуватимемо будівництво терміналу в Одесі», – зазначив очільник Міністерства енергетики та вугільної промисловості.

Голова правління альянсу «Нова енергія України» В. Боровик наголошує, що попри ініціативу уряду, активну розробку сланцевих родовищ в Україні вдасться розпочати не раніше, ніж за 10 років. Саме за такий період реально здійснити геологічну розвідку, розробити план видобутку та залучити інвесторів.

«Перспективи песимістичні – це 10–15 років, оптимістичні – 5–10 років за умови, що до нас прийдуть компанії, які володіють технологіями видобутку, й інтенсивно почнуть працювати – плюс їм допомагатиме уряд», – зазначає В. Боровик.

Підсумовуючи сказане, не можна обійти увагою думку експертів про наявність в Україні резервів для зменшення споживання газу, пов'язаних із загальною реструктуризацією промисловості країни, використанням альтернативних джерел енергії, економією енергоресурсів. За підрахунками спеціалістів, заміна в металургійній промисловості технології мартенівської виплавки сталі на конверторну дозволить економити на рік майже півтора мільярда кубометрів газу. Понад 2,5 млрд куб. можна зекономити, змінивши технологію доменної плавки чавуну. При виробництві будівельних матеріалів перехід з мокрого способу виробництва цементу на напівсухий і сухий зменшить енерговитрати на 25 %. Модернізація газоперекачувальних агрегатів української газотранспортної системи, де наразі споживається 6 млрд куб. м газу, дасть змогу зменшити витрати приблизно до 1 млрд куб. м на рік.

Витрати природного газу на житлово-комунальне господарство становлять в Україні 31 млрд куб. м на рік. Втім, наявність потужних атомних електростанцій і використання Україною сучасних електротехнологій у житлово-комунальному господарстві (автономного електричного опалювання житла, адміністративних будинків та автономного постачання гарячої води тощо) дасть змогу, за розрахунками експертів, утричі скоротити вартість опалювання, зменшити витрати газу на житлово-комунальні послуги до 10 млрд куб. м на рік. Якщо ж подбати ще й про належний стан тепломереж, в яких на сьогодні втрати тепла становлять близько 30%, та про належний облік і контроль за енергоресурсами, забезпечивши населення та підприємства лічильниками, то може виявитися, що Україна може обійтися власним газом.

Перспективи розвитку газової промисловості України, перш за все, пов'язані зі збільшенням обсягів власного видобутку газу, зокрема, за рахунок відкриття нових родовищ, насамперед в акваторіях Азовського та Чорного морів,

видобування метану вугільних басейнів, розвідки та розробки сланцевих родовищ, а також більш ефективного використання вже розвіданих покладів. Оскільки всі заходи зі збільшення обсягів власного газовидобування потребують значних капіталовкладень, цей процес вимагає посиленої уваги з боку держави, насамперед у плані створення сприятливого інвестиційного клімату та прийняття необхідних законів, які б спрощували порядок розвідки та розробки корисних копалин як вітчизняними, так і іноземними компаніями.

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Украинско-российские отношения: сближение на основе взаимовыгоды

В свое время президенты России и Украины заявили о «перезагрузке» украинско-российских отношений. Но с возобновлением достаточно активного сотрудничества между Украиной и Российской Федерацией встал также и ряд некоторых вопросов.

Так, во время визита Президента Украины В. Януковича в Москву, 26 ноября на встрече российским президентом Д. Медведевым украинский глава государства поначалу пытался дистанцироваться от Таможенного союза. «Мне задают вопрос, может ли Украина вступить в Таможенный союз России, Беларуси и Казахстана?.. Это возможно, но у нас есть процедуры, которые мы должны пройти в Украине. Например, изменения Конституции, которые возможны и их можно решить как в парламенте, так и на всеукраинском референдуме», – заметил В. Янукович. В то же время, российский президент был бы рад участию Украины в Таможенном союзе. «Это вопросы, которые необходимо решать исходя из двух моментов: экономической целесообразности и юридической обоснованности. Мы, со своей стороны, конечно, хотели бы видеть Украину в составе таможенного союза и в составе Единого экономического пространства», – говорил Д. Медведев во время встречи.

Абсолютно ожидаемым в ходе общения глав государств стало доминирование газовой тематики. И судя по словам украинского Президента, как сообщают СМИ, в ходе двухсторонних переговоров Украине и России удалось достичь компромисса по ряду вопросов, связанных с газом.

Еще до начала переговоров стороны демонстрировали свою решимость найти удовлетворяющее всех решение проблемы. «Мы обязаны найти решение этой проблемы, несмотря на то, что с правовой точки зрения у нас есть база для этого сотрудничества, несмотря на то, что эта база создавалась, может быть, в не самый благоприятный период развития российско-украинских отношений», – сказал Д. Медведев 26 ноября. «Главное, чтобы мы последовательно решали этот вопрос в

интересах Украины и России... Мы видим перспективу и до конца этого года мы должны поискать ответы на этот вопрос, и думаю, что найдем», – согласился с ним В. Янукович. В результате перспектива объединения «Газпрома» и «Нафтогаза», считавшаяся ранее призрачной, обрела более реальные очертания.

Об отсутствии «излишней политизации» в решении спорных вопросов украинско-российских отношений говорил Премьер-министр Украины Н. Азаров на встрече с председателем Совета Федерации РФ С. Мироновым. «Конечно, в наших взаимоотношениях, как это всегда бывает, есть определенные проблемы, определенные вопросы, но они решаются нормально, в нормальном русле, без лишней политизации, что говорит о том, что мы настроены их решать, а не делать из этого политику», – сказал Н. Азаров. Премьер также отметил, что Россия является не только крупным торговым партнером Украины, но и государством, с которым связаны стратегические интересы. По его словам, Украина полностью восстановила свое участие в СНГ. Он также подчеркнул, что более 10 встреч глав двух государств в 2010 г. «говорят о том, что диалог идет очень интенсивно и очень ответственно». В свою очередь, С. Миронов отметил необходимость дальнейшего развития двусторонних отношений на межрегиональном, межобластном уровнях.

Также о том, что между Россией и Украиной налаживается конструктивный рабочий диалог и открыты реальные перспективы партнерства заявил и председатель высшего совета партии «Единая Россия», председатель Государственной Думы РФ Б. Грызлов, комментируя итоги встречи с Председателем Верховной Рады Украины В. Литвином.

Как сообщает пресс-служба «Единой России», Б. Грызлов отметил: «С удовлетворением отмечаю позитивную динамику в наших двусторонних связях, в том числе межпарламентское взаимодействие. Налаживается конструктивный рабочий диалог, открыты реальные перспективы партнерства. Качественное изменение характера межгосударственного диалога Москвы и Киева обусловлено не только «перезагрузкой» российско-украинского экономического сотрудничества, но и крупными подвижками в гуманитарном измерении внешней и внутренней политики Украины».

По его словам, мощный импульс укреплению межрегиональных и приграничных связей придал межрегиональный форум в Геленджике в октябре этого года с участием президентов России и Украины. «Следует также активно поощрять сотрудничество регионов России и Украины в научно-образовательной, информационной и миграционной сферах», – добавил Б. Грызлов.

Также глава Госдумы России отметил позитивную динамику торгово-экономических связей, напомнив, что в январе-июле 2010 г. товарооборот увеличился почти в 2 раза и составил около 19 млрд долл. Динамика торговли с Украиной значительно опережает темпы роста внешнеторгового оборота России в целом.

Подтверждением позитивной тенденции улучшения отношений между Украиной и Россией являются также и результаты визита Президента

В. Януковича в Москву для участия в саммите глав государств СНГ. Как сообщают СМИ, В. Янукович заявил о том, что Украина планирует расширить свое участие в деятельности Содружества Независимых Государств. По его словам, изучается возможность снятия оговорок к соглашению о гуманитарном сотрудничестве, а также присоединение к деятельности Совета по гуманитарному сотрудничеству и Международному фонду по вопросам гуманитарного сотрудничества. «Формально этот процесс должен закончиться в 2011 г.», – отметил Президент. При этом он подчеркнул, что в Украине пройдет очередной форум творческой интеллигенции стран-участниц СНГ. Кроме того, по словам главы государства, в следующем году Украина станет хозяйкой проведения заседания Экономического совета СНГ. «Мы готовы реализовать предложенную нами концепцию ежегодного форума содружества «Ялтинские деловые встречи» и провести его заседание в 2011 г. в Крыму», – заявил В. Янукович.

По окончании саммита стран СНГ президенты России и Украины встретились в Кремле для обсуждения наиболее важных вопросов российско-украинских отношений.

Вместе с тем, украинская оппозиция рассматривает перспективы развития украинско-российских отношений с изрядной долей скепсиса. Так, лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк заявил, что в настоящее время потепления в отношениях между Киевом и Москвой, не считая частых визитов представителей руководства двух стран, не наблюдается. «Можно хоть каждый день общаться с нашими российскими партнерами, но я живу языком цифр. Если Украина и дальше покупает газ на 50 долларов дороже, чем Германия, то о чем можно говорить», – подчеркнул А. Яценюк в одном из своих недавних интервью.

Политик не исключил, что отношения между Киевом и Москвой могут перейти в конфликтную стадию. «Почему? Потому что Россия – это страна, которая и далее живет великодержавной идеей. Я их за это уважаю, я хотел бы, чтобы и Украина также высоко ставила свои государственные интересы», – сказал А. Яценюк.

Он пояснил, что великодержавная идея предусматривает только одно – доминирование на всех соседних территориях. «Причем политическое доминирование сегодня заменено на информационное, языковое, культурное, духовно-религиозное присутствие и доминирующее присутствие в сфере безопасности», – считает лидер «Фронту змін».

Кроме того, по его убеждению, речь идет и о желании России доминировать экономическими методами: «Россия, без сомнения, будет идти путем экономической экспансии. У нее много денег, а у нас их нет». Лидер «Фронту змін» добавил, что фактически все деньги, которыми располагает Украина, – это внешние кредиты международных институций и российских партнеров. «Россия имеет ресурс и она, естественно, будет заниматься экспансией на всех соседних территориях, в первую очередь в Украине», – сказал политик.

По словам А. Яценюка, такая ситуация приведет к возникновению бизнес-

конфликта между российской стороной и «акционерами власти». «И когда акционеры Партии регионов и власти это почувствуют, – а они уже это почувствовали, – они начнут себя защищать. И тут уже бизнес-конфликт между партнерами может перерасти в межгосударственный конфликт интересов. В какой форме – скрытой или открытой – увидим», – подчеркнул политик.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про процедуру та особливості розгляду і прийняття проекту Закону України про Державний бюджет України на 2011 рік».

Народні депутати вирішили розглянути проект закону про Державний бюджет України на 2011 р. (реєстр. № 7000), поданий Кабінетом Міністрів України, за такою процедурою:

– представлення міністром фінансів України на пленарному засіданні Верховної Ради України законопроекту та його розгляд у першому читанні 14 грудня 2010 р.;

– розгляд прийнятого за основу законопроекту народними депутатами, у комітетах, депутатських фракціях, формування пропозицій до законопроекту і подання їх Комітету Верховної Ради України з питань бюджету – не пізніше 19 грудня 2010 р. (пропозиції, що надійдуть після 19 грудня 2010 р., Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету не розглядаються);

– доопрацювання Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету разом з уповноваженими представниками Кабінету Міністрів України законопроекту з урахуванням пропозицій народних депутатів України, комітетів, депутатських фракцій та подання його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні – 22 грудня 2010 р.;

– розгляд законопроекту (реєстр. № 7000), а також законопроекту (реєстр. № 7450) у другому читанні та прийняття їх в цілому – до 24 грудня 2010 р.

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 7000-П (*Офіційний сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 14.12).*

Голова Верховної Ради України В. Литвин прогнозує, що ближчими днями уряд внесе у парламент законопроект щодо проведення пенсійної реформи.

Відповідаючи на запитання журналістів 13 грудня, В. Литвин висловив думку, що відповідний законопроект потрібно розглядати без поспіху, оскільки він дуже складний.

В. Литвин також зазначив, що у цьому документі є ряд преференцій, «які будуть прийняті позитивно». Зокрема, йдеться про можливість для деяких

категорій, у тому числі, вчителів та медиків, отримати статус державного службовця з відповідним пенсійним забезпеченням після того, як вони пропрацюють певну кількість років у бюджетній сфері.

Голова Верховної Ради також вважає, що після ознайомлення з урядовим законопроектом парламент наступного пленарного тижня може заслухати інформацію Кабінету Міністрів України про пенсійну реформу, аби компетентно обговорювати це питання (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2010. – 13.12).

Голова Верховної Ради України В. Литвин вважає запровадження адміністративної реформи правильним і логічним кроком. Керівник парламенту додав, що адміністративна реформа є «абсолютно необхідною», зазначивши, що це питання «вже перезріло». За його словами, головне – забезпечити втілення новацій, які містяться у відповідному Указі Президента України.

Міністерства й відомства, які є центральними органами виконавчої влади, наголосив Голова Верховної Ради, мають «виробляти політику і забезпечувати створення таких правил та умов функціонування України, які б давали найвищий результат».

Відповідаючи на запитання, В. Литвин не виключив, що адміністративна реформа «породить багато невдоволених, оскільки йдеться про скорочення кількості відповідальних працівників, скорочення заступників». «Наступний крок – скорочення апарату управління на місцевому рівні, включаючи і органи місцевого самоврядування», – сказав він.

Керівник парламенту також заявив, що не бачить у питанні запровадження адміністративної реформи жодних «кадрових чисток» за політичними мотивами.

Відповідаючи на запитання, В. Литвин висловив думку, що скорочень в Апараті Верховної Ради у рамках адміністративної реформи не буде, оскільки співробітники апарату виконують значну роботу щодо підготовки до розгляду законодавчих актів. Керівник парламенту також повідомив, що в проекті Державного бюджету на 2011 р. видатки на забезпечення діяльності Верховної Ради скорочено більш ніж на 12 % порівняно з нинішнім роком (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2010. – 13.12).

Голова Верховної Ради України В. Литвин зазначає, що проект Державного бюджету на наступний рік відповідає конституційним нормам.

«У мене немає підстав для оцінок щодо неконституційності бюджету», – заявив В. Литвин, відповідаючи 13 грудня на запитання журналістів. При цьому керівник парламенту наголосив на важливості забезпечення виконання захищених статей бюджету.

В. Литвин також повідомив, що 13 грудня він обговорив питання про процедуру розгляду і ухвалення бюджету з Прем'єр-міністром України М. Азаровим та керівництвом профільних парламентських Комітетів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 13.12).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко зазначив, що попередній аналіз законопроекту «Про Державний бюджет України на 2011 р.» засвідчує, що уряд передав до Верховної Ради «два бюджети»: бюджет для «своїх» і бюджет для «всіх».

Так, за словами М. Томенка, у бюджеті для «своїх» закладено збільшення бюджетних видатків на центральні органи влади, зокрема на утримання найближчих і найбільш «правильних» структур влади, як-то Державне управління справами при Президентові, Генеральна прокуратура, Служба безпеки тощо. Натомість, у бюджеті для «всіх» – відсутність серйозних соціальних та гуманітарних проєктів в інтересах громадян, відсутність системної підтримки регіонів та органів місцевого самоврядування тощо.

М. Томенко також звернув увагу на те, що проєкт бюджету на 2011 р. написаний «для неіснуючої країни і неіснуючої структури влади», оскільки система міністерств та відомств, на які визначаються кошти, не відповідає структурі, ухваленій Президентом України у відповідності до адміністративної реформи від 9 грудня 2010 р. (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 13.12).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко переконаний, що якщо критична ситуація, яка склалася довкола Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» не буде вирішена найближчим часом, то його можуть ліквідувати.

Віце-спікер констатував, що, на жаль, всі його звернення до структур влади та правоохоронних органів не були розглянуті належним чином і у відповідь він отримував лише формальні відписки.

Водночас, М. Томенко переконаний, що сьогодні за допомогою громадськості та журналістів ще є шанс зберегти одну з перлин українського музейного фонду – Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав». Він закликав журналістів активніше висвітлювати ситуацію довкола заповідника. М. Томенко також поінформував, що доля заповідника обговорюватиметься 14 грудня на засіданні Переяслав-Хмельницької міської ради (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 13.12).

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує

парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законів України (щодо операцій з металобрухтом).

На засіданні Комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 7429) розроблено з метою створення передумов для впровадження новітніх технологій, освоєння виробництва високотехнологічних видів продукції, раціонального використання власних сировинних ресурсів, захисту національного товаровиробника, легалізації розрахунків за прийнятий металобрухт.

Проектом передбачається внесення змін до Законів «Про ставки вивізного (експортного) мита на брухт легованих чорних металів, брухт кольорових металів та напівфабрикати з їх використанням», «Про металобрухт» щодо збереження діючої у 2010 р. ставки експортного мита до 2013 р. Пропонується запровадити чіткий розподіл діяльності спеціалізованих підприємств, приймальних пунктів та спеціалізованих металургійних переробних підприємств із уточненням норми щодо можливості готівкових розрахунків за закуплений у населення металобрухт.

Передбачається також продовжити на чотири роки терміну дії норми, відповідно до якої експорт брухту кольорових металів здійснюється тільки спеціалізованими металургійними переробними підприємствами, на яких виготовлені такі товари, за наявності експортного сертифіката якості (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 13.12).*

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування ухвалив рішення про створення постійно діючої Робочої групи з питань впровадження Європейської Хартії місцевого самоврядування в Україні. Її керівником обрано голову підкомітету з питань державного будівництва В. Демчишена.

Відповідно до рішення, Робочій групі доручено підготувати у місячний термін та подати на розгляд Комітету пропозиції щодо можливої ратифікації Верховною Радою нових правових інструментів Ради Європи у галузі місцевої та регіональної демократії: Протоколу № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або владами (CETS 206) та Додаткового протоколу до Європейської Хартії місцевого самоврядування (CETS 207).

За словами народних депутатів, Робоча група має також у місячний термін підготувати пропозиції щодо Стратегії законодавчого забезпечення реалізації реформи місцевого самоврядування в Україні та подати їх на розгляд Комітету (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 13.12).*

Делегація Комітету у закордонних справах на чолі із головою О. Білорусом здійснила візит до Республіки Кіпр.

Як віце-президент Парламентської асамблеї ОБСЄ, О. Білорус ініціював та забезпечив ухвалення 3-х резолюцій ПА ОБСЄ, що безпосередньо спрямовані на розв'язання кіпрської проблеми. Окрім того, О. Білорус високо оцінив зусилля Президента Республіки Кіпр у лобіюванні євроінтеграційних прагнень України.

Також делегація Комітету у закордонних справах провела зустріч із міністром закордонних справ Республіки Кіпр М. Кіпріану. Головними темами обговорення стали проекти двосторонніх угод, що наразі готуються до підписання. Крім того, М. Кіпріану висловив побажання щодо посилення співробітництва між Україною та Республікою Кіпр в рамках Ради Європи, оскільки багато документів, ухвалених міжнародною організацією, стосуються Кіпру (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 13.12).*

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та цілому проект закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України (щодо оскарження рішення третейського суду та отримання виконавчого листа)».

Законопроектом (реєстр. № 5322) пропонується доповнити Господарський процесуальний кодекс України новим розділом XVI «Провадження у справах про скасування рішень третейських судів та видачу виконавчих листів за рішенням третейських судів», у якому визначити особливості розгляду скарг на рішення третейських судів та порядок видачі виконавчих листів за рішеннями цих судів.

Зокрема, передбачається, що сторони, треті особи, а також особи, які не брали участь у справі, у разі якщо третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки, мають право звернутися до господарського суду із заявою про скасування рішення третейського суду (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 13.12).*

Бюджетний комітет рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект государственного бюджета на 2011 г. Об этом говорится в проекте постановления 7000-п, зарегистрированном в Верховной Раде 13 декабря.

Данным проектом постановления комитет рекомендует парламенту также поручить Бюджетному комитету совместно с уполномоченными представителями Кабинета Министров после принятия за основу проекта госбюджета доработать его с учетом предложений депутатов ВР, комитетов и депутатских фракций, которые поступят до 19 декабря, и внести его 22 декабря на рассмотрение Верховной Рады во II чтении.

Верховная Рада рассмотрит на заседании 14 декабря проект госбюджета-2011

(регистрационный № 7000). 10 декабря Кабмин предложил парламенту принять госбюджет на 2011 г. с доходами 281,465 млрд грн и расходами 321,948 млрд грн (*From-ua (www.from-ua.com)*). – 2010. – 14.12).

Позафракційний депутат С. Олійник заявив про те, що обіцяні Президентом 250 млн грн на будівництво дніпропетровського метро в проекті держбюджету-2011 не передбачені.

«У проекті бюджету-2011 уряд прописав виділення грошей на метро в Дніпропетровську за рахунок кредиту ЄБРР у розмірі 200 млн євро», – сказав він.

За словами С. Олійника, «Дніпропетровськ повинен отримати прямі бюджетні субвенції, а не кредити». Він також зазначив, що оформив відповідні пропозиції до Бюджетного комітету, і нагадав, що Президент під час візиту до Дніпропетровська у жовтні 2010 р. обіцяв, що в бюджеті будуть закладені кошти на будівництво метро і дороги.

Депутат повідомив, що такий же лист направив Прем'єр-міністру М. Азарову (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 13.12).

Парламент может сократить предусмотренные проектом государственного бюджета на 2011 г. расходы на содержание органов власти. Об этом заявил депутат Верховной Рады, первый заместитель председателя фракции Партии регионов М. Чечетов.

По его мнению, в ситуации экономии бюджетных средств увеличивать финансирование деятельности органов власти в следующем году нецелесообразно. В то же время М. Чечетов подчеркнул, что финансирование высших органов власти бюджетом-2011 должно быть достаточным для их эффективной работы (*МинПром – інформація бизнес-класа (http://minprom.ua)*). – 2010. – 13.12).

Народний депутат від партії «Наша Україна» М. Кульчинський пропонує провести парламентські слухання щодо проекту Трудового кодексу. Про це він сказав на прес-конференції на тему: «Соціальні ініціативи «Нашої України» напередодні нового бюджетного року».

За словами депутата, він спробує зареєструвати відповідний законопроект за підписами представників усіх парламентських фракцій. При цьому М. Кульчинський не виключив, що може зробити це і самотійно.

Він зауважив, що у проекті кодексу є багато дискусійних положень. Зокрема, депутат звернув увагу на те, що у двох статтях йдеться про те, що базовим є 40-годинний робочий тиждень. Водночас інша стаття дозволяє встановлювати шестиденний робочий тиждень, тобто 48-годинний.

Також, за словами М. Кульчинського, у проекті кодексу чітко не визначено

понаднормову оплату праці.

Він назвав дискусійною пропозицію щодо колективної матеріальної відповідальності. «Це взагалі неприпустимі речі. Конституція України говорить про індивідуальну відповідальність, персональну відповідальність за те чи інше діяння», – наголосив депутат.

М. Кульчинський заявив, що якщо влада справді хоче рухатись у напрямку удосконалення соціального законодавства, вона має йти на широке обговорення подібних питань (*Центральний інформаційний сервер «Наша Україна» (www.razom.org.ua). – 2010. – 13.12).*

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович поручил правительству вивчити можливість створення банку розвитку.

Соответствующее решение закреплено указом главы государства № 1119/2010 от 10 декабря, текст которого размещен на веб-сайте Президента. Документом вводятся в действие решения Совета национальной безопасности и обороны Украины от 17 ноября 2010 г. о вызовах и угрозах нацбезопасности в 2011 г.

«Кабинету Министров Украины в месячный срок... проработать в установленном порядке вопрос относительно создания с целью финансовой поддержки отечественных предприятий банка развития», – говорится в указе (*PRESIDENT.org.ua (http://president.org.ua). – 2010. – 14.12).*

Першим головним завданням вітчизняної дипломатії залишається європейська інтеграція. Про це під час 10-ї наради керівників закордонних дипломатичних установ в Україні заявив Президент України В. Янукович 14 грудня.

«Зусилля мають бути зосереджені на укладенні вже у близькій перспективі угоди про асоціацію. Підписання цього документа для України матиме історичну вагу та плацдарм для подальшої євро інтеграції», – наголосив Президент.

За його словами, невід’ємною частиною угоди є зона вільної торгівлі, яка має надати українським виробникам реальний доступ до Європейського Союзу. Також глава держави зауважив, що план дій щодо запровадження безвізового режиму зобов’язує Україну до здійснення реформ в імміграційній візовій сфері.

«Європейська інтеграція – це на 50 % виконання домашніх завдань Україною, на 50 % – політичне рішення ЄС. Свою половину шляху ми повинні пройти самі не заради ЄС, а заради самих себе», – додав В. Янукович.

Крім того, глава держави наголосив, що членство в ЄС стане головною та остаточною запорукою безпеки України в умовах позаблоковості (*ІМК (www.imk.com.ua). – 2010. – 14.12).*

Україна має закріпити та розвинути прогрес, досягнутий у відносинах з Росією. Про це під час X наради керівників закордонних дипломатичних установ в Україні заявив Президент України В. Янукович.

«Маємо закріпити і розвинути прогрес, досягнутий у відносинах з Росією, надолужити втрачене за роки безплідного протистояння», – наголосив Президент.

На його думку, серед першочергових завдань є підписання декларації про зміст українсько-російського стратегічного партнерства, програми економічного співробітництва між Україною і РФ до 2020 р., демаркація державного кордону на суходолі та делімітація морського кордону, вирішення питань щодо перебування Чорноморського флоту РФ на території України.

«У співробітництві з Росією виходимо з принципів рівноправності, взаємоповаги, прагматизму обоюдної вигоди», – додав В. Янукович (*ІМК (www.imk.com.ua). – 2010. – 14.12).*

Глава держави взяв участь у заходах із вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

У День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС Президент України В. Янукович у Києві взяв участь у заходах біля Меморіального комплексу жертвам Чорнобильської катастрофи.

Глава держави поклав квіти до пам'ятного знака «Воїнам Чорнобиля» та Меморіального кургану «Героям Чорнобиля».

У пам'ять про загиблих під час ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи В. Янукович запалив поминальну свічку у храмі Входу Господнього в Єрусалим (Чорнобильська церква) (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 14.12).*

Під головуванням Президента України В. Януковича відбулося розширене засідання Ради регіонів. У своєму виступі глава держави сказав: «Ми взяли на себе відповідальне завдання – модернізувати країну, зробити її сучасною, конкурентоздатною і динамічною.

Програма реформ на 2010–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоздатна економіка, ефективна держава» дає чіткі відповіді, як це завдання виконати.

2010 р. дійсно став поворотним пунктом у розвитку нашої держави. ...За рахунок швидкого відновлення ефективної роботи державної влади нам вдалося стабілізувати ситуацію в економіці і «запустити» процес реформ.

Сьогодні ми можемо констатувати, що позитивні тенденції у національній економіці стають все більш стійкими. За попередніми оцінками, приріст ВВП у III кварталі цього року становитиме близько 5 %. Українська промисловість зросла за 10 місяців майже на 11 %.

При цьому галузі, найбільш постраждалі в період кризи, демонструють прискорене відновлення: приріст у машинобудуванні становив 33 %, хімічній промисловості – понад 20 %, металургії – понад 12 %. Відчутно знижується напруженість у фінансовому секторі.

Укріплюється довіра населення до банків, відновлюється кредитування національної економіки, стабільно знижується вартість кредитних ресурсів.

Поступово стабілізується ситуація і в інвестиційній сфері. У кризовий період Україна відчула істотний спад інвестиційної активності. Але за підсумками трьох кварталів 2010 р. ці негативні тенденції вдалося зупинити. Вважаю це головною ознакою подолання кризових тенденцій.

Непроста ситуація в бюджетній сфері: за даними Міністерства фінансів, за дев'ять місяців 2010 р. дохідна частина держбюджету була виконана на 64 %, а план дефіциту – на 98 % річного показника.

Це вимагає важких рішень у сфері раціоналізації бюджетних витрат, змушує залучати додаткові ресурси, зокрема – кредити міжнародних фінансових організацій.

Започатковані в 2010 р. реформаторські процеси націлені на системне вирішення цих проблем. Зокрема, був прийнятий новий Бюджетний кодекс, що істотно розширив фінансову базу місцевого самоврядування. Вже у 2011 р. місцеві бюджети отримують суттєво більше грошей.

Додаткові ресурси дозволять владі на місцях покращити якість послуг для населення, прискорити реалізацію проектів соціально-економічного розвитку територій.

На саміті Україна – ЄС, який відбувся у листопаді цього року в Брюсселі, ми узгодили План дій щодо безвізового режиму з ЄС. Здійснено кроки щодо інтеграції в європейський економічний простір – підписано Угоду про вільну торгівлю з Європейською асоціацією вільної торгівлі.

У той же час ми провели значну роботу щодо відновлення стратегічного партнерства із Російською Федерацією. Схвалена урядами України та Російської Федерації концепція Програми довгострокового торгово-економічного співробітництва між Україною та Росією на 2011–2020 рр.

Ми нарощуємо потенціал співробітництва з новими центрами зростання, що особливо важливо в умовах глобальної кризи, яка далека від завершення (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 13.12).*

Президент України В. Янукович наголошує, що реалізація адміністративної реформи працюватиме на підвищення ефективності державного управління.

Глава держави також переконаний, що значне скорочення кількості держслужбовців дозволить зекономити кошти, які підуть, зокрема, на погашення дефіциту Пенсійного фонду. Про це Президент України повідомив 10 грудня в

інтерв'ю журналістам у Москві після розширеного засідання Ради глав держав-учасниць СНД.

Глава держави нагадав, що якщо на початку 90-х р. у Кабінеті Міністрів працювало близько 500 чиновників, то нині їх кількість перевищує 1200. «А що змінилося? Покращилося державне управління чи державний менеджмент?... Дублювання функцій тільки перешкоджає роботі», – зауважив Президент.

«Зараз склалася така ситуація: враховуючи, що ми почали рішучі кроки на шляху модернізації країни, нам треба вивільнити державні фінанси, щоб сьогодні спрямувати їх до тих людей, яким найважче живеться. Як скоротити дефіцит Пенсійного фонду? Будемо це робити за рахунок удосконалення системи державного управління», – сказав В. Янукович, додавши, що пенсійну реформу також неодмінно буде реалізовано в країні.

Глава держави відзначив, що, безумовно, всі звільнені в ході адміністративної реформи отримають відповідні компенсації відповідно до чинного законодавства.

Водночас В. Янукович наголосив, що суттєвий ефект від нинішнього скорочення чисельності держслужбовців країна, державний бюджет відчують лише у 2012 р., «і потім щороку ми матимемо дуже серйозну економію».

Наступним кроком, за словами Президента, стане значне скорочення складу місцевих адміністрацій та органів місцевого самоврядування (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 10.12).*

Під головуванням глави держави в Адміністрації Президента України відбулося засідання Комітету з економічних реформ.

Відкриваючи засідання, В. Янукович наголосив, що за час реалізації реформ, запроваджених у травні цього року, Комітет провів велику роботу із модернізації не тільки національної економіки, а й інших важливих напрямів життя нашої країни. Президент подякував всім, хто причетний до втілення реформ, за активну позицію.

Говорячи про зміни в країні, В. Янукович констатував, що у процесі проведення реформ доводиться приймати інколи болючі рішення, але іншого шляху немає.

Говорячи, зокрема, про пенсійну реформу, глава держави наголосив, що вважає неприпустимою і несправедливою ситуацію, коли в Україні мінімальна пенсія становить 740 грн, а максимальна – 60 тис. грн. «Ми повинні будувати ефективну країну і справедливу відносно людей. Якщо мова йде про пенсійну реформу – не може бути такої несправедливості, щоб у одного пенсіонера була пенсія 740 грн, а в іншого – 60 тис. грн», – підкреслив Президент.

Глава держави заявив: коли різниця між розмірами мінімальної і максимальної пенсій – 100 разів, такого не можна допустити. «Ми не можемо так принижувати бідних людей», – переконаний В. Янукович.

Президент зазначив, що ця ситуація склалася і у зв'язку з тим, що у попередні

роки у Верховній Раді «проштовхнули відповідні закони» (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 9.12).*

Украина расширила географический спектр своей внешней политики и готовит дипломатическое продвижение в страны, определяющие «лицо нового мира», заявил Президент Украины В. Янукович.

«За этот год Украина сделала решительные шаги в направлении расширения географического спектра своей внешней политики...Мой сентябрьский визит в Китай был только первой ласточкой процесса расширения горизонтов отечественной внешней политики», – сказал он, выступая на десятом совещании руководителей зарубежных дипломатических учреждений Украины.

По словам В. Януковича, в перспективе – «масштабное дипломатическое продвижение» в направлении других стран, определяющих «лицо нового мира», таких как Япония, Индия, Турция, Бразилия, Мексика, Индонезия, Южная Корея. Президент отметил, что партнерство с такими странами обещает Украине экономические выгоды. В. Янукович выразил надежду на совместные масштабные экономические проекты с этими странами. В то же время, по его словам, сотрудничество с менее экономически развитыми странами Азии, Африки и Южной Америки должно рассматриваться как пространство для продвижения Украиной своей промышленной и сельскохозяйственной продукции, новых технологий (*Версии.com (www.versii.com). – 2010. – 14.12).*

Президент Украины В. Янукович просит новоизбранных руководителей местных органов власти сократить чиновничий аппарат до уровня как минимум 2004–2005 гг.

«Я обращаюсь к новым избранным руководителям городов. Уважаемые коллеги, посмотрите на свое штатное расписание, и я вас по-хорошему, подоброму прошу, положи руку на сердце, если мы с вами вернем численность 5–6 давности – это будет абсолютно нормально», –сказал он на расширенном заседании Совета регионов в понедельник в Киеве.

При этом Президент отметил, что он просит это сделать добровольно. В то же время, по словам В. Януковича, если это не будет сделано, то у руководителей регионов могут возникнуть проблемы с Президентом.

Глава государства назвал бюрократию «кричащей проблемой» для Украины. Говоря о начале реформы власти, он подчеркнул, что только за счет оптимизации системы органов власти экономия бюджетных средств составит около 1 млрд грн, но сколько из этих средств будет выплачено на компенсации уволенным, пока не известно. Президент уточнил, от этих денег реально останется около 10 %. Поэтому, по его словам, экономия будет ощутима с 2012 г.

В. Янукович также заверил, что в ближайшее время завершится реформа

государственной службы. Эта реформа будет находиться под личным контролем Президента, и в случае необходимости будут приняты кадровые решения.

В. Янукович своим указом от 13 декабря № 1120/2010 внес изменения в состав Совета регионов. Так, из состава совета выведены бывшие главы областных советов и мэры областных центров И. Гладуняк, В. Гресь, А. Грыцюк, Э. Гурвиц, А. Данильчук, Т. Демченко, В. Демёхин, Н. Деркач, Г. Заболотный, Е. Карташов, М. Кичковский, С. Куницын, В. Марченко, И. Олийнык, Н. Романова, М. Сенник, Н. Скорик, Н. Сухомлин, В. Токарь, А. Толстоухов, В. Француз, Ю. Хиврич, В. Цушко, И. Шилепницкий, В. Яцуба.

Им на смену по согласию введены И. Балога, В. Баранов (глава комитета Верховной Рады по вопросам бюджета), В. Ватаманюк, В. Войтович, Н. Дерикот, И. Дятлов, И. Запаловский, Г. Кернес, Ю. Кичатый, А. Клюев (первый вице-премьер – министр экономического развития и торговли Украины), Н. Ковальчук, А. Костусев, А. Мельник, Г. Михайленко, И. Момот, О. Панькевич, В. Пелих, Н. Пундык, А. Сыч, А. Син, С. Татусяк и В. Черняк.

Кроме того, согласно указу главы государства, в состав Совета регионов назначены вице-премьер – министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства В. Тихонов, глава Киевской горгосадминистрации А. Попов, по согласию – глава Луганского облсовета В. Голенко, председатель Луганской облгосадминистрации В. Пристюк и мэр Киева Л. Черновецкий (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2010. – 13.12).*

9 грудня у Лондоні заступник глави Адміністрації Президента України А. Гончарук провів зустріч із Державним міністром у справах Європи Форін Офісу Д. Лідінгтоном.

Було обговорено питання євроінтеграційного курсу України, зокрема – результати саміту Україна – ЄС, який відбувся наприкінці листопада. Сторони були єдині в думці щодо пріоритетності підписання найближчим часом угоди про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Окремо було наголошено на важливості прийнятого рішення про надання нашій державі Плану дій щодо введення безвізового режиму для громадян України.

Співрозмовники також відзначили налаштованість урядів обох країн на проведення необхідних, хоча і не завжди популярних реформ, з метою подолання наслідків світової економічної кризи.

Цього ж дня заступник глави Адміністрації Президента України зустрівся з віце-президентом Європейського банку реконструкції та розвитку Х. Райхенбахом.

У ході розмови відзначалась позитивна динаміка розвитку співпраці України з ЄБРР, системність і комплексність інвестиційних програм, на які спрямовуються кредитні кошти, зокрема – інфраструктурні й енергетичні проекти.

Сторони також приділили увагу питанню підготовки до Міжнародної науково-практичної Конференції «Двадцять п'ять років Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього», яка відбудеться у Києві у квітні 2011 р.

Під час зустрічі із заступником радника уряду Великої Британії з питань безпекової політики Д. Міллером сторони висловили задоволення активізацією двостороннього політичного діалогу протягом останнього часу. Також обговорювались питання організації візиту Президента України В. Януковича до Великої Британії.

Окрім того, відбувся обмін думками щодо результатів саміту ОБСЄ в Астані, а також розвитку співробітництва між двома державами у безпековій сфері (*Офіційний сайт Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 9.12).*

Прем'єр-міністр України М. Азаров заявляє, що найголовніше завдання адміністративної реформи полягає у створенні ефективної системи управління. Про це глава уряду повідомив 13 грудня під час представлення трудовому колективу віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В. Тихонова.

Прем'єр-міністр зазначив, що протягом останніх 20 років робилося кілька спроб реформування системи управління, які не доводилися до логічного завершення: «Нам необхідно хоч один раз набратися енергії, рішучості і вирішити застарілі проблеми». Глава уряду зауважив, що скорочувалися як міністерства і відомства, так і чисельність службовців, однак після цього майже на 100 тис. збільшили чисельність чиновників та майже вдвічі – кількість органів управління. За словами Прем'єр-міністра, в результаті таких дій значно зменшилася ефективність праці, а світова криза 2008–2009 рр. показала, що ця система зовсім неефективна (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 13.12).*

Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний, що Україна твердо стала на шлях розвитку. Про це він заявив, представляючи нового керівника Міністерства соціальної політики – віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики України С. Тігіпка.

«Ми чітко йдемо у напрямі розвитку країни. Все, у нас вже не буде ніяких провалів. Ми твердо стали на шлях розвитку», – зазначив М. Азаров. Він додав, що, на жаль, 2011 р. буде напруженим, оскільки в цьому році доведеться повертати 87,5 млрд грн боргів, зроблених у попередні роки. «2011 р. буде складним роком. Будуть місяці, коли нам доведеться з бюджету повертати по 10–13 млрд грн», – заявив глава уряду.

Крім того, Прем'єр-міністр підкреслив, що завдяки зваженій політиці, уряду вдалося вибудувати фінансову систему так, що зараз нічого не загрожує

регулярній виплаті зарплат, пенсій, фінансуванню проектів з підготовки України до Євро-2012 та капітальних видатків на розвиток країни (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 13.12).

Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний, що пенсійну реформу в Україні проводити необхідно, але це потрібно роз'яснити громадськості. Про це глава уряду заявив під час представлення нового керівника Міністерства соціальної політики України – віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики С. Тігіпка.

М. Азаров нагадав присутнім, що пенсійна реформа була розпочата в Україні урядом на чолі з В. Януковичем ще в 2003 р.

«Нам нікуди не дітися від пенсійної реформи, бо Україна на сьогодні є чи не останньою країною світу із застарілою солідарною пенсійною системою, котра позбавляє наших пенсіонерів шансу на отримання достойних пенсій. Я хотів би особливо підкреслити, що ми розпочинаємо пенсійну реформу не заради скорочення дефіциту Пенсійного фонду. Так, проблема дефіциту дійсно є, але не така, щоб ми зовсім не могли її вирішити. Вже за 3–4 роки вийдемо на бездефіцитне функціонування державного Пенсійного фонду. Тож проблема дефіциту не головна. Головне – зробити пенсійну систему сучасною та справедливою», – заявив М. Азаров.

Прем'єр-міністр нагадав, що саме за урядування Ю. Тимошенко пенсійна система зазнала найбільших диспропорцій, пов'язаних із надмірними виплатами високопосадовцям.

«Хіба ми маємо право зберігати ту викривлену систему, за якої людина, що відпрацювала 40 років, має пенсію 750 грн, а інший попрацював пару років на гарній посаді і отримує пенсію в 40 тисяч? Це що – нормальна система? Ні, ця система абсолютно ненормальна і викривлена. До 2004 р. такої диспропорції в пенсіях не було. Вона з'явилася після того, як Ю. Тимошенко встановила за свого правління надмірні виплати чиновникам, прокурорам, суддям та іншим. В результаті зросли диспропорції, і 10 % Пенсійного фонду стало йти на виплати за цими надмірними пенсіями», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 13.12).

Під час проведення реформ уряд, у першу чергу, враховуватиме інтереси людей. Зокрема, під час адмінреформи будуть збережені всі найбільш кваліфіковані кадри і працевлаштовані ті, кого скоротять. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров, представляючи нового керівника Міністерства соціальної політики – віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики України С. Тігіпка.

«Ми ставимось до наших людей з повагою і з розумінням того, що ці рішення

зачіпають їх інтереси. Нам доведеться скоротити значну кількість працівників, і складність завдання, яке необхідно буде вирішити керівництву вашого Міністерства, полягає в тому, щоб не втратити висококваліфікованих людей, на яких тримається робота Міністерства», – наголосив М. Азаров. Він підкреслив, що реформа системи управління передбачає, що кваліфікованим працівникам міністерств і відомств буде запропонована робота в новостворених службах, агентствах та інспекціях (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 13.12).

Другий етап адміністративної реформи передбачає реформування місцевих органів влади. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров заявив 10 грудня на брифінгу.

«Адміністративна реформа приведе до економії державних коштів. І, як ви знаєте, ми на 1 млрд вже скоротили витрати на адміністративно-управлінський апарат. Це тільки цього року. Наступного року економія буде ще більшою. Але головний зміст адміністративної реформи полягає не стільки в економії коштів, скільки у підвищенні ефективності управління. Другим етапом буде реформа місцевих адміністрацій», – наголосив М. Азаров.

Прем'єр-міністр підкреслив, що дев'ять місяців роботи уряду показали слабкі місця в управлінні, і на цьому досвіді базується проведення реформи влади.

М. Азаров зазначив, що уряд вже готує пропозиції Президенту України В. Януковичу стосовно призначення керівників служб, агентств та інспекцій.

Крім того, глава уряду поінформував, що реформа влади передбачає, що міністерства, які не закріплені за віце-прем'єр-міністрами, будуть підпорядковуватися безпосередньо Прем'єр-міністру. «Всі ті міністерства, які не під віце-прем'єрами, безпосередньо виходять на Прем'єр-міністра. Урядові комітети ліквідовано, і ми налаштовані, що процедура ухвалення рішень відбуватиметься оперативніше», – зазначив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 10.12).

13 грудня проект пенсійної реформи буде переданий до парламенту. Про це поінформував віце-прем'єр-міністр – міністр соціальної політики України С. Тігіпка під час зустрічі з Адміністратором Програми розвитку ООН, Головою Групи розвитку ООН Х. Кларк.

Прем'єр-міністр М. Азаров 13 грудня поставив перед Міністерством соціальної політики надзвичайно важливе завдання: проведення соціальних реформ в країні. Прем'єр-міністр поінформував, що під керівництвом С. Тігіпка розроблений серйозний законопроект про проведення пенсійної реформи в Україні. Він також доручив віце-прем'єр-міністру – міністру соціальної політики організувати і провести громадське роз'яснення та обговорення пенсійної реформи (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 13.12).

Віце-прем'єр-міністр України – міністр інфраструктури Б. Колесніков визначив першочергові напрямки організації роботи галузі.

«Президент України поставив дуже просте завдання: створити, як мінімум, у Східній Європі найсильнішу інфраструктуру», – заявив Б. Колесніков.

Він зазначив, що в рамках підготовки до Євро-2012 Україна отримає чотири сучасних аеропорти. «Проблема номер один після Євро – Сімферополь, Одеса, Запоріжжя. Потрібно також відновити інфраструктуру тих аеропортів, які сьогодні не працюють: Луцьк, Полтава та інші», – підкреслив Б. Колесніков.

Віце-прем'єр-міністр України – міністр інфраструктури зауважив, що зараз готується контракт із компанією «Хюндай» щодо організації в Україні швидкісного залізничного руху. «Швидше за все, він буде підписаний найближчим часом, і вже навесні 2011 р. українці отримають якісні перевезення європейського рівня за доступними українськими цінами», – зауважив Б. Колесніков.

На переконання віце-прем'єр-міністра України – міністра інфраструктури, найважливіша інфраструктурна складова – автомобільні дороги. За його словами, залучення провідних європейських компаній дозволить побудувати їх якісно, швидко та з найменшим ризиком розкрадання коштів. «Дороги – це дороге, але необхідне задоволення. Під усі українські ямкові ремонти підходить гарне прислів'я «скупий платить двічі», – зазначив він. – Тому дороги повинні бути побудовані. Ми залучатимемо провідні інститути, фахівців з проектування та контролю за якістю із України, Німеччини, Франції, Італії, США. По-друге, потрібно відібрати ті компанії, які цінують свою репутацію: тобто, повинна бути конкуренція між тими компаніями, які мають технічну, матеріальну базу, базу менеджменту для будівництва доріг. Третя умова: потрібно використовувати сучасні технології, починати дорогу з біополотна, яке, як у всьому світі, викладається на піщану основу. Це дозволяє у майбутньому не мати ям та не «списувати» кошти на ямковий ремонт».

Крім того, за словами чиновника, навколо міст-мільйонників будуть побудовані кільцеві дороги – за принципом МКАД в Росії. «До Євро-2012 ми зробимо все, що можливо. У першу чергу, Київ повинен мати нове кільце», – заявив віце-прем'єр-міністр України – міністр інфраструктури.

Б. Колесніков наголосив, що вже наприкінці січня 2011 р. буде підготовлено першу частину Концепції автомобільних доріг (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 10.12).*

За дорученням керівництва уряду заступник міністра Кабінету Міністрів України Ю. Авксентьєв провів консультації з представниками малого та середнього бізнесу.

Під час зустрічі обговорювалися питання щодо організації роботи та складу

Координаційної ради з питань розвитку малого і середнього підприємництва, утвореної розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 грудня 2010 р. № 2194-р.

У зустрічі взяли участь представники громадських організацій малого та середнього підприємництва з усіх регіонів України.

Розпочинаючи зустріч, Ю. Авксентьев наголосив, що Координаційна рада з питань розвитку малого і середнього підприємництва має стати постійно діючою контактною площадкою, яка буде працювати за участю представників Уряду та підприємців. «Це буде контактна площадка, на якій малий та середній бізнес разом з представниками влади розроблятимуть спільні рішення», – зауважив заступник міністра Кабінету Міністрів, наголосивши, що створюючи Координаційну раду, влада і бізнес налагоджують конструктивний діалог.

У свою чергу представники малого і середнього бізнесу відзначили, що вперше за останні роки влада звернула увагу на підприємців і дала можливість спілкуватися з нею безпосередньо. Також вони висловили побажання, щоб Координаційна рада працювала разом з представниками силових органів, податкової та митної служб.

Під час зустрічі було повідомлено, що наступного тижня на засіданні уряду буде затверджено склад Координаційної ради з питань розвитку малого і середнього підприємництва (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 9.12).*

Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію проекту Ядерного кодексу України. Відповідне розпорядження прийняте на засіданні 8 грудня 2010 р.

Метою Концепції є визначення шляхів розроблення внутрішньо узгодженого проекту Ядерного кодексу України, в якому будуть систематизовані правові норми, що регулюють суспільні відносини у сфері використання ядерної енергії.

Ядерним кодексом України будуть визначені правові засади для безперешкодного розвитку ядерних та радіаційних технологій, їх безпечного застосування. Також документ передбачає чіткий розподіл відповідальності та забезпечення захисту людини і навколишнього природного середовища від іонізуючого випромінювання з урахуванням рівня небезпеки зазначених технологій.

Крім того, пропонується усунути такі недоліки законодавчих актів у сфері використання ядерної енергії, як невпорядкованість, неповнота правового регулювання і неузгодженість положень цих актів та забезпечити адаптацію законодавства України у сфері використання ядерної енергії до законодавства Європейського Союзу (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 10.12).*

Автономна Республіка Крим буде залучена до експерименту із створення інформаційно-аналітичної системи регіонального управління та

запровадження електронної соціальної картки. Відповідну постанову уряд прийняв на засіданні 8 грудня.

Згідно з рішенням Кабінету Міністрів, експеримент проводитиметься в 2010–2011 рр. у місті Києві, Київській, Харківській та Чернівецькій областях та АР Крим. Залучення Криму до проведення експерименту дасть можливість забезпечити більш високу якість отриманих результатів.

Постанова прийнята з метою створення єдиної інформаційно-аналітичної системи обліку та управління коштами соціальної сфери і запровадження електронної соціальної картки (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 9.12).*

Кабмін пропонує виділити на Державну програму розвитку автодоріг загального користування 12 млрд 936 млн грн. Про це йдеться в проекті держбюджету на 2011 р.

Як зазначається, на 2010 р. за цією програмою заплановано використати 8 млрд 309 млн грн. У 2009 р. використано 11 млрд 759 млн.

При цьому, згідно з проектом, на розвиток мережі й утримання автомобільних доріг загального користування та доріг, задіяних у підготовці й проведенні в Україні Євро-2012, заплановано направити з держбюджету-2011 4 млрд 347 млн проти 3 млрд 84 млн у 2010 р.

Згідно з проектом, на 2011 р. на погашення зобов'язань за кредитами, отриманими під гарантію Кабміну на розвиток мережі автодоріг загального користування, планується направити 6 млрд 611 млн грн проти 3 млрд 246 млн.

На розвиток автомагістралей і реформу дорожнього сектора буде направлено 1 млрд 979 млн (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 13.12).*

Обсяги фінансових ресурсів, які виділяються Євросоюзом на потреби «Східного партнерства», повинні бути збільшені.

Таку думку озвучив міністр закордонних справ К. Грищенко в Брюсселі під час зустрічі міністрів закордонних справ країн ЄС та країн-партнерів ініціативи «Східне партнерство».

За словами К. Грищенка, це необхідно для того, щоб ця Ініціатива перетворилася на дієвий інструмент підтримки внутрішніх реформ у країнах-партнерах, у тому числі в Україні.

Він також наголосив на необхідності подальшого амбітного розвитку «Східного партнерства», що підвищило б привабливість Ініціативи для всіх країн-партнерів.

Оцінюючи прогрес, досягнутий у реалізації «Східного партнерства», учасники дискусії відзначили провідну роль, яку успішно грає Україна в цьому процесі, повідомляє МЗС України.

Зокрема, в контексті переговорного процесу щодо Угоди про асоціацію, просування в напрямку безвізового режиму та поглиблення енергетичної інтеграції з ЄС (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

ПОЛІТИКА

Партія «За Україну!» вимагає припинити рейдерську атаку на Києво-Могилянську академію, яку розпочав міністр-«українофоб» Д. Табачник. Про це йдеться у відповідній заяві, повідомила прес-служба партії.

«Міністр, який нищить усе українське, ввів примусову дошкільну освіту, розпочав репресії проти української мови, знищує зовнішнє тестування, тепер узявся нищити університет, відомий своїм вільнодумством», – зазначається в заяві.

Партія «За Україну!» вимагає від Президента В. Януковича дослухатися до українського студентства, батьків, української інтелігенції та зупинити знущання над українською освітою та освітянами, відправивши Д. Табачника у відставку (*«Аратта-Україна» (www.aratta-ukraine.com)*. – 2010. – 13.12).

Журналісти заявляють про продовження тиску на ЗМІ і закликають владу звільнити голову СБУ В. Хорошковського. Про це сказано у зверненні декількох телеканалів до Президента, депутатів, Парламентської Асамблеї Ради Європи, депутатів Європарламенту, повідомляє прес-служба ТВі.

Звернення підтримали Чорноморська ТРК, харківський інтернет-огляд «Главное», ТОВ «Телекомпанія АТН», журналісти провідних ЗМІ, представники громадських організацій.

«Ми, журналісти українських телевізійних каналів, звертаємо увагу української влади, народних депутатів України, ПАРЄ та європарламентарів, лідерів європейських країн на те, що в Україні продовжується тиск на незалежні засоби масової інформації, не розслідуються злочини проти журналістів», – йдеться у ній.

Журналісти нагадують, що 14 грудня у Вищому Адміністративному суді розглядатиметься справа за касаційними скаргами телекомпаній ТВі, «5 каналу» та СТБ на постанову Київського апеляційного адмінсуду, якою ці та низку інших телекомпаній було позбавлено права мовлення в ефірі на низці частот.

Вони вимагають від української влади «негайно виконати резолюції ПАРЄ та Європарламенту», а також, до розгляду питання в суді, звільнити В. Хорошковського, який є «відомим медіа-магнатом і канали якого ініціювали судовий процес про позбавлення частот ТВі, «5 каналу» та низки інших телеканалів».

«Ми також вимагаємо звільнення В. Хорошковського з Вищої ради юстиції, припинення тиску податкових та інших державних органів на незалежні засоби

масової інформації», – сказано у заяві.

ТВі також закликає представників українських та міжнародних громадських організацій, журналістів, «всіх небайдужих» підтримати та підписати звернення. Асамблея назвала такі дії неприйнятними для демократичного суспільства і закликала органи влади реформувати Службу безпеки та її функції відповідно до європейських стандартів (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

Прийшовши до влади, Партія регіонів робить спроби відродити повномасштабну цензуру та репресії проти неугідних журналістів, характерну для часів панування Л. Кучми. Про це заявив член Центрального Проводу НРУ В. Лабазов.

На підтвердження цього у пресі продовжують з'являтися повідомлення про неправомірне утримання та виклики на допити в СБУ працівників загальнонаціональних ЗМІ. Народний Рух переконаний, що такі дії влади повинні набути якомога більшого розголосу та суспільного резонансу, заявив В. Лабазов. «Наша партія готова до співпраці з журналістським об'єднаннями та організаціями з метою захисту прав журналістів та свободи слова в Україні від зазіхань влади», – підсумував «рухівець» (*Офіційний сайт Народного Руху України (www.nru.org.ua)*. – 2010. – 14.12).

Угорщина готова допомогти Україні з виконання необхідних умов для отримання безвізового режиму з Європейським Союзом. Про це заявив посол Угорщини в Україні М. Баєр 13 грудня у Києві.

«Угорщина завжди підтримувала безвізовий режим. Але це завдання самої України. Ми шукаємо методи і способи, якими ми можемо допомогти виконати Україні своє домашнє завдання», – сказав він.

М. Баєр підкреслив, що Угорщина готова надати свою допомогу на шляху України до зближення з ЄС (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

Спрощена система оподаткування, збереження якої стало головною причиною припинення акцій протесту підприємців, зникне уже за декілька місяців.

Таку думку висловила заступник С. Тігіпка у партії «Сильна Україна» О. Кужель, яка каже, що також причетна до розробки Податкового кодексу.

«Це є просто відстрочення смерті. Ліквідація Держкомпідприємництва ще більше мене в цьому впевнила. Останній тиждень всі політики Партії регіонів кажуть, що там тільки оптимізатори», – заявила О. Кужель.

У свою чергу, депутат від НУ – НС, член парламентського комітету з питань регуляторної політики та підприємництва К. Ляпіна вважає, що Податковий кодекс потрібно доопрацювати, адже у ньому є багато неузгодженостей і суперечностей.

На її думку документ містить норми, що податківці зможуть трактувати на свою користь.

«В принципі має бути фіксований податок. Але однією з умов є сплата ринкового збору. Кодексом ринковий збір скасований. Тоді питання: як трактувати для 400 тис. суб'єктів, які понесли заяви на сплату фіксованого податку. Половина областей приймає ці заяви, половина каже, що немає фіксованого податку», – зазначила вона.

«Треба це питання однозначно вирішити. Інакше на січень ці суб'єкти залишаться без фіксованого і без єдиного, будуть на загальній системі оподаткування», – каже К. Ляпіна.

А юрист О. Федотенко вважає, що законодавці зберегли у Податковому кодексі всі можливості для тиску на підприємців з боку податківців.

«Значно розширені підстави для позапланових перевірок. Податкові органи, маючи лише припущення, можуть прийти на позапланову перевірку», – каже вона.

«Крім того, Податковим кодексом закріплено повноваження органів Державної податкової служби вимагати під час проведення перевірки не тільки фінансові документи, а й інші, а перелік цих документів не встановлений», – наголошує юрист (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 13.12).*

У Партії регіонів не бачать підстав для розпаду парламентської більшості у Верховній Раді через кадрові перестановки в уряді. Про це журналістам заявив М. Луцький від Партії регіонів.

За його словами, парламентська більшість репрезентована трьома політичними силами, які рівноправні у складі цієї структури.

Водночас, додав М. Луцький, парламентська більшість створювалася на умовах конструктивної співпраці та здійснення реальних реформ. «Тому я не бачу підстав говорити про можливий розпад більшості у Верховній Раді. Я не виключаю, що представники КПУ та Блоку Литвина також матимуть своє представництво у виконавчій владі», – сказав він. М. Луцький пояснив, що представники цих політичних сил зможуть обіймати високі посади у відомствах, що будуть створені при міністерствах.

Відповідаючи на запитання, наскільки є імовірним, що посади у виконавчій владі отримають депутати, які на персональній основі долучилися до більшості, М. Луцький зазначив, що не бачить для цього підстав, оскільки ці депутати не входять до якоїсь партії, фракції чи депутатської групи (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 13.12).*

Лідер БЮТ Ю. Тимошенко вважає, що влада «прикриває адмінреформою політичні чистки». Про це вона сказала журналістам 13 грудня, на прохання дати оцінку адміністративній реформі.

На її переконання, проголошене скорочення адмінапарату на 50 % проводиться за рахунок «політично ненадійних».

«Так голосно заявляли про скорочення чиновників і зараз вичищають з уряду і усіх органів влади всіх, хто не є членами Партії регіонів. Це стосується не тільки опозиції, а й членів коаліції», – зазначила Ю. Тимошенко.

«Я думаю, ви і по уряду помітили, що там зникли люди, які представляють Литвина, комуністів та інші політичні сили. Іде політична чистка в державі під гаслом адмінреформи», – сказала вона.

«Створюється потужна силова система, яка замінить громадянське суспільство. Якщо гроші добавляються на силові структури і на адмінресурс, а забираються у громадянського суспільства, у місцевих органів влади, як в цьому бюджеті, то безумовно, це призводить до перекосу в сторону авторитаризму і силових методів управління країною», – додала Ю. Тимошенко (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

БЮТ вимагає від Президента В. Януковича звіту щодо виконання ним рекомендацій Парламентської асамблеї Ради Європи. Про це заявила лідер БЮТ Ю. Тимошенко 13 грудня.

На її переконання, українська влада не виконує рекомендації ПАРЄ, не зважаючи на те, що вона зобов'язана це робити, оскільки Україна є членом Ради Європи.

«Мова йде про те, що після прийняття резолюції ПАРЄ і Європарламенту ситуація в Україні продовжує погіршуватися», – сказала Ю. Тимошенко.

«Тому ми сьогодні будемо звертатися до Президента країни з вимогою, щоб він зробив звіт у парламенті про виконання цих положень резолюції Європарламенту і ПАРЄ, на які він зобов'язаний був реагувати», – зазначила лідер БЮТ.

У свою чергу заступник лідера БЮТ А. Кожем'якін також озвучив відповідну вимогу, а також додав до неї ще одну.

«БЮТ-Батьківщина вимагає звіту Нацради з питань телебачення і радіомовлення щодо ситуації з утиском телеканалів ТВі, 5 канал та «Чорноморка» – сказав він (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

Лідер КПУ П. Симоненко вважає, що проведення пенсійної реформи призведе до соціального вибуху в Україні. Про це він заявив під час ранкового пленарного засідання Верховної Ради.

«Чергова авантюра С. Тігіпка завершиться тим, що це призведе до соціального вибуху та зниження життєвого рівня наших громадян», – сказав лідер комуністів.

П. Симоненко наголосив, що пенсійна реформа розроблена не в інтересах громадян, а в інтересах отримання траншу від Міжнародного валютного фонду. Він підкреслив, що КПУ виступає проти збільшення пенсійного віку для жінок та чоловіків. «Ми переконані, що такі заходи призведуть до значного зростання безробіття серед молоді», – додав він.

П. Симоненко також зауважив, що неприпустимим є скасування спеціальних пенсій для тих, хто працював у складних умовах виробництва, а також виступає проти скорочення пенсій для працюючих пенсіонерів (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 14.12).*

Студентів примушують цілими факультетами вступати в Партію регіонів. Про це заявив депутат від КПУ Л. Грач, повідомляє його прес-служба. Комуніст вважає, що влада розбещує молодь. «Зганяють в аудиторії студентів і примушують цілими факультетами вступати в Партію регіонів. Квиток «регіонала» стає перепусткою у життя», – заявив Л. Грач.

«Перед виборами в цю партію записувалися підприємці, що боялися проблем з бізнесом. Тепер ця ж доля спіткала студентів, які теж не хочуть собі проблем, адже попереду іспити, сесії, захист диплома», – повідомив він про ситуацію в Криму.

Комуніст додав, що «тотальні фальсифікації виборів відбувалися не просто на очах у молоді, але і з залученням до цих діянь самих молодих людей».

«Саме їх, які вчора тільки одержали паспорти, регіонали примусили з допомогою підкупу зрадити свою совість і взяти участь у так званих «каруселях», коли цілими автобусами перевозили хлопців від однієї ділянки до іншої, де вони за підробленими візитними картками багаторазово голосували», – обурюється Л. Грач (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 12.12).*

Депутата від КПУ Л. Грача звільнили з посади першого секретаря Кримського республіканського комітету партії.

Таке рішення об'єднаний пленум Центрального комітету Компартії та Центральної контрольної комісії прийняв 11 грудня.

Л. Грач був відсторонений від посади «за серйозні порушення партійної дисципліни і дії, що ведуть до дискредитації партії». Також було прийнято рішення вивести Л. Грача зі складу Центрального комітету партії.

У свою чергу, депутати Верховної Ради Криму звернулися до генпрокурора В. Пшонки, голови СБУ В. Хорошковського і першого секретаря Компартії П. Симоненка із проханням дати оцінку публічним заявам Л. Грача.

Кримський республіканський комітет Комуністичної партії закликав

керівництво КПУ припинити тиск на кримських представників партії в цілому і Л. Грача зокрема (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 12.12).

Генпрокуратура закінчила досудове слідство у кримінальній справі за обвинуваченням экс-міністра внутрішніх справ Ю. Луценка та співробітника МВС Л. Приступлюка. Про це повідомляє прес-служба ГПУ.

Ю. Луценку пред'явлено остаточне обвинувачення у вчиненні злочинів, передбачених ч. 5 ст. 191 КК України (заволодіння державним майном в особливо великих розмірах шляхом зловживання службовим становищем, за попередньою змовою групою осіб) та ч. 3 ст. 365 КК України (перевищення службових повноважень, що спричинило тяжкі наслідки).

Л. Приступлюку пред'явлено звинувачення у вчиненні злочинів, передбачених ч. 3 ст. 191 КК України (заволодіння державним майном в особливо великих розмірах шляхом зловживання службовим становищем, за попередньою змовою групою осіб) та ч. 3 ст. 358 КК України (використання завідомо підробленого документа).

Ю. Луценку і Л. Приступлюку оголошено про закінчення досудового слідства та надано для ознайомлення матеріали кримінальної справи (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 13.12).

ЕКОНОМІКА

Проект держбюджету-2011 р. передбачає підвищення акцизів на алкогольні напої та тютюнові вироби.

У пояснювальній записці до документа сказано, що Податковий кодекс підтверджує підвищення ставок з 1 січня 2011 р. на спирт етиловий, алкогольні напої та тютюнові вироби на 6,9 %, що було визначено розпорядженням Кабміну від 28 червня 2010 р.

Зокрема, на сигарети з фільтром акциз підвищується з 90 грн до 96,21 грн за 1 тис. шт. на сигарети без фільтру – з 40,25 грн до 43,03 грн за 1 тис. шт.

На лікєро-горілчані вироби акциз підвищується з 39,4 грн до 42,12 грн за 1 літр 100 % спирту (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 13.12).

З 11 грудня частина маршруток, не дочекавшись дозволу влади, підняла тариф на проїзд до 2,5 грн. Інша частина збирається зробити теж саме з 14 грудня. У мерії обіцяють з цим розібратися.

Зокрема, за інформацією видання, перевізники підняли ціни на найдешевших маршрутах на 50 коп.

Так, з 11 грудня проїзд на маршрутках № 230 (вул. Ірпінська –

вул. Хрещатик), № 189 (вул. Володимирська – вул. Ірпінська), № 414 (вул. Будищанська – вул. Сосюри) і № 445 (вул. Попудренка – пр. Бажана) коштує 2,50 гривні.

Маршрут № 510 (вул. Чорнобильська – вул. Булгакова) і № 589 (вул. Бориспільська – м. «Дарниця») відтепер становить 2 грн, а № 418 (вул. Лисківська – «Даринок») – 1,75 грн.

З 14 грудня квиток на маршрутку № 188 (м. «Нивки» – вул. Смиренка) коштуватиме 2,50 грн.

Видання нагадує, що в межах «вилки», затвердженої Київрадою (1 грн – 2,5 грн), маршрутники можуть самостійно підвищувати ціну, не погоджуючи тариф з владою, але ставлячи чиновників до відома.

Тим часом у Київраді повідомили, що 9 грудня три компанії-перевізника, які обслуговують ці маршрути, подали обґрунтування на те, щоб підвищити ціни на 20 маршрутах.

Щоправда, за словами голови транспортної комісії Д. Олійника, Київрада поки ще не розглянула заявку.

«Я розумію їхні аргументи: дорожчає паливо, акумулятори. Тож комісія не буде проти», – вважає Д. Олійник.

Однак на цьому все не закінчиться, кажуть перевізники.

«У 2011 р. ціни однозначно зростуть, орієнтовно, до 3–4 грн. Але коли саме зросте проїзд, на скільки і на яких маршрутах, буде вирішуватися 17 грудня, на річних зборах компаній-перевізників», – сказав співрозмовник видання.

Тим часом, голова КМДА О. Попов сказав виданню, що це для нього неприємна новина і пообіцяв розібратися з перевізниками.

«Ми розберемося з приватниками. Я буду працювати над тим, щоб вони не підвищували тариф. Комунальні маршрутки ціни не підвищать», – запевнив він (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

Борги підприємств теплокомуненерго за спожитий з початку опалювального сезону газ перевищили 2,2 млрд грн. Про це повідомляє прес-служба компанії «Газ України».

Як зазначається у повідомленні, «теплоенергетики розраховалися з «Газ України» лише на 31 %».

Також у компанії наголосили, що «за 2009–2010 рр. столична енергокомпанія «Київенерго» заборгувала ДК «Газ України» 778,2 млн грн (рівень оплати у 2010 р. – 83 %)».

«Станом на 10 грудня найнижчий рівень розрахунків за спожитий з 1 жовтня природний газ – у підприємств ТКЕ Дніпропетровської (20 %), Житомирської (23 %), Харківської (24 %), Київської (25 %), Івано-Франківської, Луганської та Рівненської (по 26 %), Запорізької (27 %), Кіровоградської (28 %) областей та АР Крим (23 %)», – йдеться у повідомленні.

«Заборгованість підприємств ТКЕ за газ, спожитий протягом минулого опалювального сезону 2009–2010 рр., становить понад 1,74 млрд грн (рівень оплати – 83 %)», – наголосила прес-служба.

«Газ України» звертається до керівників місцевих органів влади та підприємств комунальної теплоенергетики з проханням терміново вжити необхідних заходів для погашення заборгованості за спожитий природний газ», – йдеться у повідомленні.

Як заявили у прес-службі, «компанія і надалі виділятиме планові обсяги природного газу на декаду відповідно до рівня оплати тепловиробниками вартості газу, спожитого з початку поточного опалювального сезону» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

Індійська фармацевтична компанія Genom Biotech планує налагодити виробництво ліків в Україні. Зараз вона займається пошуком земельної ділянки під будівництво майбутньої фабрики в Сумській області.

Як зазначив губернатор Сумщини Ю. Чмир, представники компанії уже проводили переговори з адміністрацією про виділення землі. «Індійська компанія зацікавлена в отриманні 5 га землі для будівництва виробничої площадки», – повідомив він.

В українському представництві Genom Biotech виданню підтвердили, що у компанії є плани з налагодження виробництва в нашій країні. «Але цей проект вимагає дуже значного фінансування», – зазначив генеральний директор українського представництва Genom Biotech П. Яровий.

Нині представництво Genom Biotech працює як імпортер, поставляючи до України такі популярні препарати, як «Колдфлю», які виробляються на заводі компанії в Індії (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 13.12).

Отрицательное сальдо внешней торговли Украины товарами по итогам января–октября 2010 г. составило 6,855 млрд долл., что на 59,8 % больше, чем за аналогичный период 2009 г. (4,289 млрд долл.), сообщил Государственный комитет статистики 13 декабря.

Согласно его данным, экспорт товаров из Украины за 10 месяцев вырос на 29,9 % – до 41 млрд долл., импорт – на 33,5 %, до 47,855 млрд долл. (*PRESIDENT.org.ua (http://president.org.ua)*. – 2010. – 13.12).

Украина в 2011 г. выпустит облигации внешнего государственного займа на 4,5 млрд долл. По объему эмиссия в два с половиной раза превзойдет выпуск 2010 г.

Кроме облигаций, Украина намерена привлечь средства и из других

источников. В частности, в 2011 г. правительство надеется получить кредит Всемирного банка на 500 млн долл. Внутренний долг также увеличится за счет облигаций госзайма на 6,11 млрд долл.

На погашение внешних долгов в 2011 г. государство направит около 3 млрд долл. В общей сложности внешний долг Украины к концу года увеличится на 3,5 млрд долл. до 25,46 млрд, внутренний достигнет 21,79 млрд, а сумма госгарантий практически удвоится – с 12,31 до 22,47 млрд долл (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 13.12).